

BEZPŁATNE

www.mm-gazeta.de

www.facebook.com/mmgazeta

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

MOJEMIasto

nr 03 (54) maj/czerwiec 2016

D W U M I E S I Ę C Z N I K

Malarstwo i poezja

więcej na str. 5

**Bawarskie
ogródki piwne**

Kraków
dobrze strzeżony

**Miasto
Dzieci**

Agatha
Królowa Kryminału

Ojciec Pio

**Unikalne
sukienki**

Grill party

**CODZIENNE WYJAZDY
Z POŁUDNIOWYCH
I ŚRODKOWYCH NIEMIEC**

JUZWA

www.juzwa.pl

+48 77 4313 440 +48 604 225 821 +49 160 623 5514

Ogrody zimowe

symbioza domu z ogrodem

- ogrody zimowe
- zadaszenia tarasów
- nietypowe konstrukcje przestrzenne
- fasady szklane
- rolety i markizy
- drzwi harmonijkowe i przesuwane
- okna i drzwi z PCV i aluminium

- wysoka jakość produktów
- dogodne terminy
- atrakcyjne ceny
- realizacje w na terenie całej UE

**Poszukujemy stałych odbiorców
naszych wyrobów na terenie Niemiec**

Fabryka Ogrodów Zimowych Almont System

43-356 Bujaków, ul. Bielska 3

tel./fax: 0048 33 814 41 59

fax: 0048 33 821 10 12

e-mail: ogrodyzimowe@almontsystem.pl

www.almontsystem.pl

pomiar & produkcja & transport & montaż

rok założenia firmy 1996

SPIS TREŚCI

Moje Miasto

- Eucharystia** Miłość odkrywana krok po kroku 4
Polskie Parafie Katolickie 4
Malarstwo, poezja, muzyka.
 Wewnętrzne światy – między mistyką a erotyką 5
Polka w Monachium Bawarskie ogródki piwne Dominika Rotthaler 6
Miasto Dzieci Moje pierwsze cztery kółka Agnieszka Spiżewska 7
Felieton - Striptiz dla ubogich Bogdan Żurek 8
Felieton - Listy z Berdyczowa **Szmaciejemy** Krzysztof Dobrecki 8
Żyj z klasą Made in Poland Aldona Likus-Cannon 9
Historia - Roksolana
 Od niewolnicy do żony padyszacha Jolanta Helena Stranzenbach 10
Ojciec Pio na pielgrzymce w Rzymie ks. dr hab. Jerzy Grześkowiak 11
Miasto Młodych Wieczory literackie Katarzyna Kozak 12
Witamy w nowym semestrze! 13
Z ostatniej chwili Dzień Polonii 13
Polskie ślady w Monachium Układ Monachijski Marek Prorok 14
Kraków dobrze strzeżony
 Wywiad z R. Borkowskim Jolanta Łada-Zielke 14

Poradnik

- Haczyki – w prawie pracy** Maciej Pazur 16
Fundacja im. Victorii Jankowskiej 20-21
Autobusem po Niemczech 22
Wynajem pracowników
Wynajem firm budowlanych Wywiad z A. Wszolą 25
Plany urlopów letnich Dominika Hilger 28-29
Jezioro Garda
 Największe włoskie jezioro Sebastian Wieczorek 30-31
Łamliwość naczyń krwionośnych
 cz.II Profilaktyka lek. stom. Marian Znorowski 34-35
Każda sukienka ma tylko jedną właścicielkę Kinga Migacz 36
Jedź z apetytem Grill Party. Jak zaskoczyć gości? Ewa Duszkiewicz 37

Aktualności

- W góry** Wanda Mirosław Jęczala 38
Z życia SV POLONIA Monachium 39
Daria Nadolska 40
Kącik Muzyczny
 Twoja twarz brzmi znajomo - V edycja Agnieszka Hekiart 40
Co, gdzie, kiedy? 41
Koncerty COCHISE w Monachium i Augsburgu 41
Miedzy życiem a powieścią Agatha Christie Jolanta Łada-Zielke 42
3 książki idealne na majówkę Małgorzata Gąsiorowska 43

o d r e d a k c j i

Drodzy Czytelnicy!

Początek maja to niespotykane poza Polską nagromadzenie świąt państwowych. 1 maja – Święto Pracy, które na szczęście wyzwoliło się już z nadętych pochodów na rzecz jednego wielkiego pikniku. 2 maja – ustanowiony w 2002 roku Dzień Polonii i Polaków za Granicą, poświęcony jest rozszanym po całym świecie rodakom. Słusznie, bo jest nas sporo. Mówi się o ponad 20 milionach Polaków i osób pochodzenia polskiego zamieszkałych poza granicami swego kraju. Dwa lata później, w roku 2004, do Dnia Polonii dołączono Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Dlaczego? Panuje opinia, że dla wypełnienia wolnego dnia pomiędzy świętami narodowymi. Coś w tym jest, bo przecież zaraz jest Święto Konstytucji 3 Maja. Niestety, wszystkie te święta miały miejsce już po zamknięciu numeru. Polecamy jednak naszą stronę na Facebooku wraz z fotorelacjami z ich obchodów.

A teraz kilka zdań o najnowszym wydaniu Mojego Miasta:

Na okładce polska malarka i poetka, która wystawiła ostatnio swoje dzieła w Monachium. Wernisaż jej obrazów, połączony z poezją śpiewaną, został bardzo dobrze przyjęty. Od malarstwa do literatury jeden krok. Doradzamy więc, co czytać na majówce, prezentujemy komiks z Agathą Christie i zapraszamy na wieczory literackie polskich studentów. Polecamy fascynującą historię polskiej branki Roksolany i zakochanego w niej sułtana Sulejmana. Ponownie gościemy eksperta od terroryzmu, który opowiada o zagrożeniach i zabezpieczeniach przed Światowymi Dniami Młodzieży. Przybliżamy niezwykłą postać ojca Pio. Sięgamy do najnowszej historii, doszukując się polskich wątków w Układzie Monachijskim i wspominamy zdobywczynię Mont Everestu – Wandę Rutkiewicz. Ponieważ wiosna w pełni, otwieramy sezon pod chmurką, a więc grillowanie i bawarskie ogródki piwne oraz sezon piaskownicowy dla dzieci, z instrukcją budowy... odrzutowego auta (rewelacja!). Jest też Poradnik, z całą gamą ofert usługodawców ze wszystkich praktycznie dziedzin, a także porady naszych ekspertów.

W tak krótkim wstępniku nie ma możliwości przedstawienia kompletu pozycji tego wydania, a są wśród nich prawdziwe perełki, jak chociażby „striptiz dla ubogich”. Co to jest? Odpowiedź na to pytanie znajdziecie Państwo wewnątrz numeru.

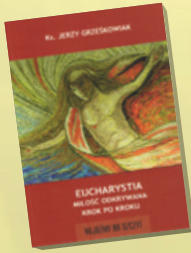
Zapraszamy!

Redakcja czasopisma **Moje Miasto**

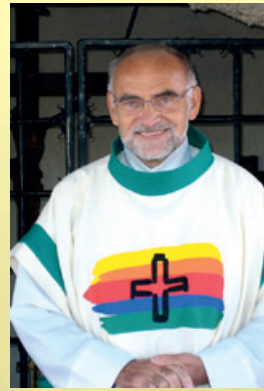

EUCHARYSTIA

Miłość odkrywana krok po kroku

Po prawie 30 latach wznowiono niezwykle interesującą publikację o Mszy Świętej „EUCHARYSTIA – Miłość odkrywana krok po kroku” autorstwa dobrze znanego czytelnikom „Mojego Miasta” ks. dr. hab. Jerzego Grzeszkowiaka.

Ksiądz Jerzy Grzeszkowiak studia specjalistyczne odbył w Lublinie (KUL) i w Paryżu, wieńcząc je tytułem doktora habilitowanego w zakresie teologii pastoralnej. Od roku 1986 posługuje duszpasterstwo w Niemczech. Jest autorem wielu rozpraw, artykułów naukowych i popularno-naukowych, książek poświęconych liturgii, sakramentologii, teologii pastoralnej, teologii małżeństwa i rodziny, a także duchowości chrześcijańskiej. Współpracuje z „Moim Miastem”.

Zyczeniem autora i wydawcy (Inicjatywy Eucharystycznej „Wejdzmy na szczyt” i Wydawnictwa „Koronis”) jest udostępnienie treści pozwalających na głębsze przeżywanie Eucharystii poprzez poznanie Mszy Świętej dosłownie krok po kroku.

Publikacja wyjaśnia też wiele wątpliwości, a nawet nieporozumień, choćby – tak krytykowane, także w Polsce – przyjmowanie

Komunii „na rękę”. Znajdujemy w niej bowiem dokładne wskazówki św. Cyryla, biskupa Jerozolimy (IV w.): „Przystępując do ołtarza, nie wyciągaj płasko ręki i nie rozłączaj palców. Podstaw lewą dłoń pod prawą niby tron, gdyż masz przyjąć Króla. Do wklęsłej ręki przyjmij Ciało Chrystusa, skłoń się z czcią i powiedz Amen”.

Książkę „EUCHARYSTIA – Miłość odkrywana krok po kroku” można nabyć bezpośrednio u autora: jerzy.grzeszkowiak@web.de

Przekaz św. Cyryla dowodzi, że u zarania chrześcijaństwa wierni przyjmowali Komunię stojąc i do ręki, sami wkładając ją sobie do ust. Jak się okazuje, zabierali ją także do domu, dla chorych lub dla siebie, by móc przyjąć Ciało Chrystusa w obliczu grożącej im śmierci (tzw. wiatyk).

POLSKIE PARAFIE KATOLICKIE

MONACHIUM

Heßstraße 26, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Msze św.:

- 8:45 – kaplica Misji (Heßstr. 24) – z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii
- 10:00 – kaplica Misji (Heßstr. 24) - Msza święta z udziałem dzieci
- 10:00 – kaplica św. Jana Nepomucena (Ludwigsfeld)
- 11:00 – kościół św. Moniki (Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach) - Msza święta dla dzieci z rodzicami
- 12:00 – kościół św. Józefa (Josephsplatz)
- 12:15 – kościół św. Moniki (Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)
- 18:30 – kościół MB Królowej Pokoju (Werinherstr. 50) - Msza święta z udziałem młodzieży

LANDSHUT

Msze św.:

LANDSHUT – kościół św. Piotra i Pawła, Niedermayerstr. 25

- w niedziele – 11:30
- środy – 18:00
- pierwsze piątki miesiąca – 18:00

FREISING – kościół św. Piotra i Pawła Ignaz-Günther-Straße 6, 85356 Freising

■ w niedziele – 16:30

AUGSBURG

Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg
tel. 08 21/3 07 49, fax 08 21/3 07 22

Msze św.:

- AUGSBURG – kościół św. Alberta Dr. Schmelzing-Str. 60
- w niedziele i święta – 10:30
- środa i piątek – 18:30

ROSENHEIM

Msze św.:

ROSENHEIM – St. Michael, Westerndorferstr. 43

- w niedziele i święta kościelne – 10:30

Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46

- od wtorku do piątku – 18:00

TRAUNSTEIN – St. Josef, Salinenstr. 2

- IV sobota miesiąca – 17:00

TRAUNREUT – Zum Heiligsten Erlöser Rathausplatz 1a

- I niedziela miesiąca – 17:00

FREILASSING – St. Rupert, Martin-Oberndorfer-Straße 2

- II niedziela miesiąca – 17:00

GERETSRIED – Heilige Familie, Johannisplatz 21

- III niedziela miesiąca – 16:00

WALDKRAIBURG – Christkönig, Karlsbader Str. 1

- II sobota miesiąca – 17:00
- IV niedziela miesiąca – 16:00
- Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.

NORYMBERGA

ks. Stanisław Stenka CR
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg, Tel.

0911/473355

Fax 0911/3475749

Msze św.:

- w niedziele – 09:00 (Boże Narodzenie, Wielkanoc – 10:15) kościół św. Willibalda, Zengerstr. 12, 90471 Nürnberg (metro Bauernfeindstrasse)
- w niedziele – 12:00 kościół św. Józefa Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg Lichtenau koło Ansbachu
- II niedziela miesiąca – 16:00

INGOLSTADT

ks. Ryszard Kazimierzczak
Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt

tel.: 0841 84845

Msze św.:

- Heilig-Geist-Kirche, Spitalstr. 4
- w niedziele – 10:00
- w dni powszednie 18:00
- Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche
- II i IV niedziela miesiąca – 12:45

STUTTGART

ks. Roman Michalec
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart

tel.: 0711 564184

Msze św.:

STUTTGART – kościół św. Tomasza, Falchstr. 9, 70378 Stuttgart

- w niedziele i święta – 10:30
- środy – 18:30,
- pierwszy piątek miesiąca – 18:30

BÖBLINGEN – kościół św. Maryi, Berliner Str. 14 71034 Böblingen

- w niedziele i święta – 12:30
- pierwszy czwartek miesiąca – 18:30

TÜBINGEN – kościół św. Pawła, Karl-Adam-Str. 3 72076 Tübingen

- w niedziele i święta – 15:00

BALINGEN – kościół św. Ducha, Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen

- I sobota i III niedziela miesiąca – 16:00

LUDWIGSBURG

ks. Eugeniusz Bartnik
Moldaust. 20, 71638 Ludwigsburg, tel. (07141) 893369

Msze św.:

- Kościół st. Elizabeth, Moldaust. 20
- w czwartki – 19:00
- w piątki i soboty – 18:30
- niedziele – 10:15

HEILBRONN – NECKAGARTACH kościół św. Michała, Liebermannstr. 18

- niedziele – 12:30

REGENSBURG

o. dr Józef Maziarz
Plattlinger Str. 6, 93055 Regensburg
tel.: 0941 79 44 78

Msze św.:

- kościół pw. Mater Dolorosa, Hoher Kreuz Weg 9 93055 Regensburg
- w niedziele i święta – 10:30

Malarstwo, poezja, muzyka

WEWNĘTRZNE ŚWIATY – MIĘDZY MISTYKĄ A EROTYKĄ

W pomieszczeniach wystawienniczych Konsulatu Generalnego w Monachium (byłe Centrum Kultury Polskiej) przy Prinzregentenstr. 7 otwarto wystawę obrazów Beaty Modzelewskiej-Kowalewskiej. Ekspozycję można zwiedzać 1, 6, 8, 20 i 22 maja w godz. 16.00–20.00.

Wernisaż (zdjęcia: Moje Miasto), uświetniony doskonałą oprawą muzyczną, stał się dla licznie przybyłych miłośników malarstwa i poezji wydarzeniem artystycznym na wysokim poziomie. Zadbali o to – Jolanta Szczelkun (akordeon), Małgorzata Szewczyk (flet) i Leszek Żądło (saksofon). Wybrane fragmenty swojej poezji deklamowała i śpiewała Beata Modzelewska-Kowalewska. Tłumaczenie wierszy na niemiecki – Nina Kozłowska. Otwarcia wystawy dokonał konsul ds. Polonii Aleksander Korybut-Woroniecki.

KONCEPCJA WYSTAWY

Wystawa „wewnętrzne światy – między mistyką a erotyką” dotyczy malarstwa, którego inspirację stanowi poezja własna. Ujęte w wierszach przemyślenia odnoszą się do wewnętrznych natchnień, popędów i intelektualnych imperatywów człowieka. Świat wewnętrzny zobrazowany został w trzech blokach tematycznych: relacji jednostki do własnego „ja”, relacji jednostki z drugim

człowiekiem i relacji jednostki z Bogiem. Interakcje, intymność, bliskość, samotność ukazane zostały w sposób abstrakcyjny, surrealistyczny i realistyczny. Oprawa muzyczna (flet, saksofon, akordeon i śpiew) obejmuje śpiewaną poezję i wolne improwizacje. Jej zadaniem jest przeniesienie odbiorcy w „wewnętrzne światy”. Zamieszczone przy każdym obrazie autorskie utwory poetyckie (tłumaczone na język niemiecki) dopełniają całości. Celem wystawy jest wewnętrzna podróż do światów zapomnianych bądź nieświadomych, refleksja nad sobą samym w tonie nie tylko poważnym, lecz – a może przede wszystkim – radosnym i lekkim.

Beata Modzelewska-Kowalewska –

architekt (Politechnika Warszawska), doktorantka Wydziału Architektury TU Monachium (współczesna architektura sakralna) i była stypendystka Rządu Bawarii.

Artystka malarka uczestniczka polsko-niemieckiej akcji artystycznej w Dachau 06.2015, dekoratorka, poetka (poezja religijna, w przygotowaniu tomik „Ziemia płonąca”), wokalistka (piosenki Kaczmarek i Gintrowskiego śpiewane w 30. rocznicę stanu wojennego, Monachium), psauterzystka (psalm w Bazylice św. Piotra w Rzymie), miłośniczka pielgrzymek i fotograf parafialny, autorka artykułów w gazecie parafialnej Nasza Misja, do niedawna członek rady parafialnej w komisji kultury, zaangażowana działaczka społeczna i polonijna. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi przez Prezydenta Andrzeja Dudę. Jest właścicielką firmy BMKunst, wykonuje m.in. obrazy, projekty architektoniczne, dekoracje, restauracje obrazów. Mężatka, 2 dzieci (13 i 19 lat).

ARTYSTKA O SWOJEJ TWÓRCZOŚCI

Wiele osób dziwi się, skąd taki temat. Czy można pogodzić świętość i „grzech”? Skoro Bóg stworzył nas mężczyznami i kobietami, a później kazał rozmnażać się i czynić sobie ziemię poddaną, to dotykamy rzeczy świętych. Miłość obłubieńczy Boga do człowieka i miłość małżonków są w moim odczuciu sobie bardzo bliskie. Dają pełnię szczęścia. Mistyka to bezpośrednie połączenie duszy z Bogiem. Poprzez akt małżeński następuje najcisłejsze zjednoczenie kobiety i mężczyzny. Ale erotyka to szersze pojęcie, tu jest miejsce na zachwyt, radość i tajemnicę. Bóg też jest tajemnicą.

PĄKI ISTNIEŃ

Jak pąki Istnień
Co Duchem spowite
Jak ciało nieme
Nagością okryte

Jak Tajemnica

Co się rozpoczyna
Tak Życiem wytrwa:
W Miłości przyczyna

(Beata Modzelewska-Kowalewska)

Dominika ROTTHALER

POLKA
W MONACHIUM

Bawarskie ogródki piwne

Ogródki piwne są ważnym symbolem dla całej Bawarii.

W końcu tutaj tradycja ta powstała, a wszystko inne jest jedynie jej kopią.

Myliłby się jednak ten, kto chciałby ogródki sprowadzić wyłącznie do roli piwnej restauracji na świeżym powietrzu, bowiem ogródki takie to starannie pielęgnowana tradycja, której często towarzyszy muzyka na żywo oraz tradycyjne bawarskie stroje.

W cieniu kasztanowca

Już przy pierwszych wiosennych promieniach słońca, czyli mniej więcej od marca/kwietnia, większość ogródków budzi się z zimowego snu i otwiera swoje wrota, zapraszając monachijczyków i turystów odwiedzających miasto do wspólnej biesiady.

Najczęściej ogródki piwne w Bawarii posiadają zaplecze restauracyjne, które działa cały rok – część na wolnym powietrzu jest czynna wyłącznie w sezonie wiosenno-letnim. A ponieważ picie zimnego piwa w upalny dzień sprawia największą przyjemność właśnie na świeżym powietrzu, w sezonie jest mnóstwo chętnych, chcących w ten sposób ugasić pragnienie. Tradycyjne ogródki piwne otaczają piękne rozłożyste kasztanowce, które dają upragniony cień, inne z kolei znajdują się po środku rozległego parku. Dzięki temu wizyta w ogródku piwnym gwarantuje ucieczkę od zgiełku miasta i przyjemny odpoczynek.

Jadłospis

W tradycyjnych ogródkach piwnych ustawione są samoobsługowe lady, przy których można zamówić tradycyjne bawarskie potrawy.

Należą do nich m.in. monachijskie białe kielbaski (*Münchner Weißwurst*), smażone norymberskie kielbaski, które najczęściej zamawiane są dla dzieci (*Nürnberger Rostbratwürstl*), sznycel lub pieczony kurczak z frytkami, delikatne kotlety wieprzowe (*Schweinefiletmedaillons*) oraz pieczeń z rusztu (*Rostbraten*). Z dań podanych na zimno zakupić można m.in. sałatkę z kielbasą (*Wurstsalat*), ser do smarowania (*Obatzda*), pieczeń wieprzową na zimno (*Kalter Schweinebraten*) i oczywiście duże i małe precele.

W niektórych ogródkach dodatkowo dostępne są sałatki, np. z fetą lub caprese z mozzarellą, ale wegetarianie raczej się tu nie najedzą – w tej sytuacji lepiej wcześniej pomyśleć o własnym prowiancie.

Własne jedzenie

Warto wiedzieć, że do tradycyjnych ogródków piwnych w Monachium można wnieść własne jedzenie, na miejscu trzeba kupić jedynie napoje. Przynoszenie prowiantu jest nie tylko zwyczajem mocno zakorzenionym zwłaszcza wśród starszych monachijczyków, to również duża oszczędność dla całej rodziny. Zestaw wnoszonego jedzenia może być całkowicie dowolny – na pewno sprawdzą się dania, które zapakowalibyście na rodzinny piknik, czyli np. małe kielbaski, pokrojone warzywa (rzodkiewki, pomidory, ogórki), precele z masłem lub serkiem *Obatzda*, sałata, kawałki żółtego sera itp. A na deser owoce lub ciasto. Lody i napoje można kupić na miejscu. Warto pamiętać również o plastikowych talerzach, sztućcach i serwetkach. Dzień w ogródku minie Wam jeszcze milej, jeśli zabierzecie ze sobą obrus, najlepiej w czerwonej lub niebieskiej kratę – tak nakrty i przygotowany stół ucieszy nie tylko Was, ale i Waszych sąsiadów, którzy znad kupionych frytek i smażonego kurczaka popatrzą z zazdrością na Wasz apetycznie wyglądający kącik!

Piwo

Niemalże każdy z ogródków reprezentuje jakąś konkretną warzelnię piwa, oferuje piwo właśnie tej wybranej marki. Jaka to marka, można często rozpoznać już po nazwie ogródka, np. Hofbräuhaus, Augustiner, Fanziskaner itp.

Jeśli chodzi o same piwa, to najczęściej można skosztować tzw. jasnego piwa (*helles*), mocniejszego ciemnego (*dunkles*) oraz piwa pszenicznego (*Weissbier*). Obecnie większość ogródków oferuje również piwo bezalkoholowe, Radlera, czyli jasne piwo zmieszane z lemoniadą, oraz *Ruß'n* – piwo pszeniczne zmieszane z lemoniadą. Ważne: zwracajcie uwagę na wielkość dzbanka do piwa! W niektórych ogródkach piwa standardowo podawane są w litrowych kufkach (*Mass Bier*). Jeśli chcecie wypić mniejsze piwo, warto przy zamawianiu poprosić o *halbes*, czyli 0,5 l.

Rodzinne

Obecnie większość ogródków szczyty się również dostosowaniem wyposażenia do potrzeb rodzin z małymi dziećmi. Rzeczywiście w wielu ogródkach można znaleźć małe i duże place zabaw, wysokie krzesła, przewijaki i dziecięce menu. W weekendy często przygrywa muzyka na żywo, a do dzieci skierowana jest specjalna oferta opieki. Wiele rodzin decyduje się na zorganizowanie tutaj dzieciom urodzin lub letnich imprez – udana zabawa gwarantowana. Tylko za pogodę trzeba trzymać kciuki!

Więcej informacji o kulturze niemieckiej z polskiej perspektywy oraz ciekawych wskazówek, m.in. gdzie spędzić z dzieckiem czas w Monachium, znajdziecie na blogu POLKA W MONACHIUM:

www.polkawmonachium.blogspot.com

MIASTO DZIECI

Wiosna!
Wszystko, co żyje,
rzuca się
na podwórko i bierze...
Co tu wziąć do zabawy?
Zbudujmy dziś
podwórkowy gadżet,
który pokochają
wszystkie dzieci
i wszyscy rodzice:
odrzuć auto!

Jednym z ulubionych podwórkowych gadżetów dzieci są auta sterowane pilotem. My również mamy je w domu, nawet już trzeci komplet. Wystarczy kilka spotkań ze ścianą i auto nadaje się na złomowisko. Poza tym zawsze wtedy, kiedy przychodzi ochota na zabawę, okazuje się, że baterie są wyładowane. Kawałek plastiku za spore pieniądze.

Nasze auto odrzuć ma same zalety: jest niepowtarzalne, można je zrobić własnoręcznie, produkcja wciągnie całą rodzinę do wspólnego majsterkowania, można je szybko wykonać i szybko naprawić, kosztuje kilka centów, ćwiczy fantazję, precyzję, zmysł techniczny i mięśnie.

POTRZEBNE BĘDĄ

- Butelka lub karton od soku z nakrętką
- 4 identyczne nakrętki na koła
- 2 patyczki do szaszłyków na osie
- 1 gruba słomka do napojów (ja używam 8 mm)
- Balony (powyżej 30 cm średnicy, ale bez przesady)
- Do majsterkowania: ostre nożyczki, pistolet z gorącym klejem, taśma klejąca, coś do ozdoby auta, pisak permanentny

JAK TO ZROBIĆ

W butelce lub kartonie wywierć 4 dziury – przez nie przechodzą będą osie. Pomyśl, gdzie musisz je wywiercić, jak wysoko nad „linią podwozia”, żeby ziemia dotykała koła, a nie podwozie. Osie muszą być równoległe do siebie i prostopadłe do boków auta, tego chyba nie trzeba dodawać ;) W każdej nakrętce wywierć niezbyt dużą dziurę. Najlepiej taką, żeby oś siedziała ciasno bez konieczności używania kleju. Zamontuj koła i osie do „nadwozia”.

Wywierć dziurę w nakrętce od Twojej butelki. Musi być tak duża, żeby przeszła przez nią słomka.

Wytnij ostatnią dziurę: na dachu auta, wielkości mniej więcej 2 x 3 cm, zależnie

MOJE PIERWSZE CZTERY KÓŁKA

od wielkości balonu. Przez tę dziurę i przez dziurę w nakrętce przechodzi słomka.

Balon zamocuj na końcu słomki taśmą klejącą. Przelóż słomkę z balonem przez dziurę w dachu i w nakrętce. Przytnij słomkę tak, żeby przypominała rurę wydechową. Gotowe!

Nadmuchaj balon przez słomkę i W DROOOOOOGĘ!

JAK TO DZIAŁA

300 lat temu Isaac Newton sformułował następującą zasadę: jeśli na ciało A działa z pewną siłą ciało B, to ciało B z taką samą siłą, tylko w przeciwnym kierunku, działa na ciało A. Gdy oba ciała działają na siebie w ten sposób, zaczynają się poruszać – w odwrotnych kierunkach. Tak działa odrzut, zjawisko wykorzystywane w technice np. w rakietach.

W naszym aucie naprężone ścianki balonu działają na zgromadzone w nim powietrze i wypychają je do tyłu. Zgodnie z zasadą newtonowską wylatujące powietrze działa siłą w odwrotnym kierunku na balon i pcha go do przodu. Skoro zaś balon jest przytwierdzony do auta, odjeżdża całe auto.

Na miejsca! Gotowi? Start!

Śledźcie Little Lab – Wissenschaft fuer Kinder na Facebooku. Znajdziecie tam wiele fascynujących eksperymentów dla dzieci. Wspólne eksperymentowanie to świetna rozrywka dla całej rodziny.

WESOŁEGO EKSPERYMENTOWANIA!

Agnieszka Spiżewska z Little Lab

Agnieszka Spiżewska

– założycielka Little Lab, w ramach którego popularyzuje naukę wśród dzieci. Prowadzi warsztaty, interaktywne wystawy i pokazy popularnonaukowe. Mama 7-letniego biegacza i 4-letniej zbieraczki okruszków.

Osobowość: zwariowany kujon.

Tryb myślowy: 100 okienek przeglądarki otwartych jednocześnie.

Chroniczne choroby: uśmiech, kreatywność.

Hobby: myślenie, zadziwianie. Niespełniona miłość: chemia.

Striptiz dla ubogich

Bogdan Żurek

Po latach stalinowskiego zamordyzmu i gomułkowskiej siermiężności na początku lat 70-tych ubiegłego wieku powiało w Polsce Ludowej Zachodem. Na sklepowych półkach pojawiły się kolorowe opakowania, zabłysły pierwsze reklamowe neony.

Przemian tych nie wymusiły robotnicze protesty, bo niby skąd karmiony komunistyczną propagandą robotnik mógł wiedzieć, jak rzeczywiście ten „zgniły Zachód” wygląda. Nie widział go przecież nigdy, nie trzymał nawet w ręku paszportu uprawniającego do przekraczania granicy. Pamiętam plotki, w które nie każdy chciał wierzyć, że na zachodzie taki dokument ma każdy w domowej szufladzie i na dodatek może z niego korzystać, kiedy chce. Brzmiało to wtedy jak bajka, mało zresztą kogo obchodząc, bo robotnicy walczyli wówczas nie o neony i kolorowe opakowania – o zagranicznych wożaczach nie wspominając – ale o chleb i ewentualnie coś do niego.

Po co więc i komu ten „zachodni powiew”? Wszystko wskazuje na to, że po ćwierćwieczu siermięgi samym komunistom odechciało się tego dziadowskiego życia. Chcieli trochę poszaleć. Pomógł im w tym wychowany na zachodzie Edward Gierek, który – zostając I sekretarzem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

– uchylił nieco okienka na zachodnią stronę. No i powiało, nie dla wszystkich, co prawda, ale resztki z pańskiego stołu można było zaliczyć.

O ile zwykły obywatel PRL do sklepów „za żółtymi firankami” wejść nie mógł wcale, to do nowo powstałych – Pewexu czy Baltony – już tak, mimo że często na towary w nich oferowane nie mógł sobie pozwolić. Dlatego też wielu zachodziło, by chociaż popatrzeć.

Teraz wyjaśnienie dla młodszych i dla tych, co już zapomnieli:

Sklep za żółtymi firankami – punkt handlowy przeznaczony wyłącznie do obsługi uprzywilejowanych przedstawicieli aparatu komunistycznej władzy, łatwo rozpoznawalny po charakterystycznych żółtych zasłonach w oknach wystawowych, uniemożliwiających przechodniom zaglądnienie do środka.

Pewex i Baltona – sieć sklepów, w których można było kupić za waluty zachodnie (np. dolary, marki zachodnoniemieckie, korony szwedzkie) towary niedostępne

lub trudno dostępne w zwykłych sklepach. Posiadać coś z Pewexu znaczyło być na topie, móc zaszpanować, zaistnieć ponad przeciętność.

Sam szpanowałem po Trójmieście pewexowymi džinsami Rifle i składanym wózkiem-parasolką, kupionymi za dolce nabyte nielegalnie od handlarza walutą, cinkciarzem zwanego (od angielskiego „change money”, wymawianego przez cinkciarzy „cincz many” lub „cieńć many”).

W ten to sposób dotarliśmy do punktu, w którym czas wyjaśnić genezę powstania tytułu dzisiejszego felietonu – „Striptiz dla ubogich”. Otóż wziął się on stąd, gdyż w tamtych czasach ze striptizem było identycznie jak ze sklepami walutowymi. Niby na wyciągnięcie ręki, ale nie dla wszystkich. Dlatego też „striptizem dla ubogich” nazywano podglądanie, a raczej oglądanie za fiko striptizerek występujących dla partyjnych bonzów, tuzów przestępczego półświatka i zagraniczników w sopockim Grand Hotelu. Panie, przebiegając się w garderobie przy bocznym wejściu do hotelowego baru Caro, specjalnie uchylały drzwi, by całkowicie gratis – na dodatek z płomiennym uśmiechem – okazywać swe wdzięki ludowi pracującemu.

Bezsprzecznie była to pełna poświęcenia, godna najwyższego uznania obywatelska postawa, mająca swój niezaprzeczalny wkład – może nie w obalenie, ale w znaczące osłabienie komunizmu na pewno.

Listy z Berdyczowa

Krzysztof Dobrecki

Przypomniało mi się właśnie, że Ojciec z wojny przywiózł dwa koce.

Jak na trofeum wojenne to niezbyt dużo, ale w latach czterdziestych, gdy nie było niczego, cała rodzina oglądała z zachwytem koce, zwłaszcza, że były, co podkreślał Ojciec przez następne dwadzieścia lat „z australijskiej wełny”.

Jeden koc „poszedł” na płaszcz dla Mamy, drugi służył przez długie lata mojemu Bratu przy okazji obozów harcerskich i biwaków, potem mnie na biwakach i „autostopie”, aż wreszcie, gdzieś w drugiej połowie lat sześćdziesiątych, jako osoba lekkomyślna zgubiłem go (może ktoś widział?) bodajże we Fromborku.

Szmaciejemy

Od tego czasu przez mój dom przewinęły się dziesiątki koców i, co ciekawe, każdy nowo zakupiony służył swym celom coraz krócej.

Przeglądałem ostatnio album zdjęć z mojego dzieciństwa. Mam ich wyjątkowo dużo, bo Ojciec miał aparat fotograficzny, a wujek był fotografem („wyjątkowo dużo”, to jest około setki). Każde zdjęcie wklejone jest w oprawny na zielono album z widniejącą na okładce dedykacją: „Czesiowi (mojemu Ojcu) na imieniny od B. Z. i W. Lipiec 1953”. Album, i jego zawartość, był cenną pamiątką i przy szczególnych okazjach oglądany był przez znajomych w zachwycie i z pewną zazdrością (tyyye zdjęć!). Zdjęcia są fajne, starannie skadrowane i zrobione w szczególnych chwilach. Pierwsza moja choinka, wózek, Chrzest, pierwszy zjazd na sankach, pierwszy pies itd. Dzisiaj dzięki „głupim” aparatom cyfrowym robimy tysiące zdjęć, byle

jakich, nieważnych i nie wklejamy ich do rodzinnego albumu, zapominając szybko, że kiedyś je zrobiliśmy.

Tak to z jakości „australijskiej wełny” popadliśmy w ilościową bylejakość. W konsekwencji niewiele, poza ilością, stanowi dla nas wartość, niewiele mamy pamiątek, niewiele mamy uczuć, sentymentu, wspomnień.

Może to i karkołomna teza, ale wraz z naszymi rzeczami szmacieją wspomnienia, sentymenty, wartości. Po co mamy cmokać nad jakimś kocem z australijskiej wełny, skoro gdzieś w „chmurze” są nasze wspomnienia na fotkach? Ktoś szepcze nam do ucha: „Zrobisz nowe, kupisz lepsze. Nie warto o to się spierać, nie warto wspominać... nie warto bronić. Zobacz, tyle jest fajnych idei, a wszystkie są równie fajne, równoprawne, godne szacunku. Nie wzdychaj za starym kocem. Możesz rzeczy zamieniać – przecież nie będziesz ich bronić”.

Made in Poland

Wszystko zaczęło się od przypadku. Najpierw mąż postanowił kupić czajnik do parzenia kawy. Czajnik jak czajnik, ale on się uparł, że musi być srebrny. Jak na złość w sklepie były wszystkie kolory, poczwąwszy od żółtego poprzez pomarańczowy, niebieski, zielony, czerwony, a skończywszy na czarnym. Srebrnego nie było

nie spodobał się niebieski, idealnie pasowałby do błękitnej zastawy z Bolesławca, ale mąż wytłumaczył, że jest niepraktyczny. Obstawał przy metalowym srebrnym i nie wyobrażał sobie powrotu z wakacji we Włoszech bez oryginalnej włoskiej kawiarki, w której mógłby codziennie parzyć kawę.

Tym to sposobem większość czasu upłynęła nam na poszukiwaniu odpowiedniego imbryczka. Wprawdzie sklepowe półki ugięły się od różnorodnych czajniczków, lecz żaden mu nie odpowiadał.

W końcu znaleźliśmy. Idealny. Srebrny z czerwonym uchwytem. Oryginalny. Stał na ekspozycji przy wejściu do supermarketu w towarzystwie białej porcelany i z daleka rzucał się w oczy.

– O taki właśnie mi chodziło! – wykrzyknął mąż, z zachwytem przyglądając się cacku włoskiej firmy Bialetti, niekwestowanego lidera w sprzedaży kawiarek na całym świecie.

Dwie porcelanowe filiżanki i upragnione cacko szybko stały się naszą własnością i dopiero później zauważyliśmy, że jest na nich napisane „Made in Poland”.

– A nie mówiłem ci, że Polacy podbijają świat – triumfował dumnie mąż, który jest nie tylko wielbicielem polskiej sztuki, ale ma też lepsze zdanie o Polakach niż niektórzy Polacy.

– Jedna jaskółka wiosny nie czyni – odrzekłam z polską przekorą.

Wkrótce przekonałam się, że tych jaskółek jest więcej. Dzieci uparły się, że muszą coś kupić babci. Coś bardzo ładnego i tylko od nich. Co dokładnie, nie miały pojęcia. Poszliśmy więc do „Tigoty”. We Włoszech to odpowiednik niemieckiego Müllera, w którym jest wszystko lub wiele więcej niż wszystko. Jak zwykle stanęłam przed półką z włoskimi kosmetykami, a dzieci biegały po sklepie, szukając czegoś dla babci.

Wreszcie zachwycone przybiegły i stwierdziły, że muszą to zobaczyć, bo takich pięknych to jeszcze nigdy nie widziałam.

• Zobacz, jaka piękna – zachwycła się córeczka, podając mi czerwoną świeczkę w różę.

• Powąchaj, jak ta ładnie pachnie – licytował synek, wręczając lawendową.

• Babcia będzie zachwycona. Ona takich ślicznych jeszcze nie widziała – przekonywała córka, gdy syn, trzymając w ręce jedną ze świec, niespodziewanie wykrzyknął:

• Przeczytaj, co tu jest napisane! „Made in Poland”!

Wszyscy wybuchliśmy śmiechem. Na aromatycznych świeczkach holenderskiej firmy Bolsius dumnie widniał napis „Made in Poland/Produit un Pologne”.

A. Likus Cannon

Żyj z klasą

Cudze chwalicie, swego nie znacie – sami nie wiecie, co posiadacie.

(Stanisław Jachowicz)

• Tym razem wrócimy z włoskich wakacji z polskimi prezentami – śmialiśmy się przy kasie.

Lecz gdyby ktoś myślał, że to koniec naszej polskiej przygody, to nic bardziej mylnego. Przed wyjazdem odwiedzi-

liśmy znajomych, którzy właśnie kupili drewniane meble z Ikei. Z niekrytą dumą opowiadałam o naszych włosko-polskich prezentach, gdy ich synek, składający z tatą szafę do dzieciennego pokoju, zawołał:

– Ale tu też jest napisane „Made in Poland”.

Jednym słowem Polacy i produkty wytwarzane w Polsce podbijają świat, choć my ciągle bardziej cenimy wyroby z Zachodu, bo jak napisał Stanisław Jachowicz: „cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie”.

Roksolana

od niewolnicy
do żony padyszacha

Osiemnastowieczny turecki poeta Hüseyin Fâzil Bey o Francuzkach pisał, że są jak «róże o srebrnych listkach», ale żądne władzy. Rosjanki zaś przedstawiał jako zdradzieckie i podstępne. Murzynki, wg. niego, podobać się mogły tylko szaleńcowi, a o Polkach wyrażał się tak: „Piękne bóstwa Lechistanu są klęską świata, niepokojem wielu (...) spojrzenie wasze roznieca w sercu nawet pustelnika płomień żądz, a sploty waszych włosów stają się dlań przepaską w zamian pustelniczego pasa. Niewiasty bowiem Lechistanu są istoty całkiem wyłączone: lica ich piękne jak róża, kibić ich wyniosła jak cyprys: kiedy idą, postawa ich pełna wdzięku, kiedy mówią, usta ich pełne słodyczy, każda z nich w sztuce kochania jest mistrzynią”.

Najwięcej witaminy mają polskie dziewczyny

Fâzil Bey osobiście nie interesował się kobietami, gdyż był homoseksualistą, skąd więc czerpał tak wnikliwą wiedzę o nich? Otóż wydaje się, że z kilkusetletniej tradycji niewolnictwa panującego w imperium osmańskim oraz z prawa, które zezwalało muzułmaninowi na posiadanie czterech żon i niezliczonej liczby konkubin. To wielkość haremu określała stopień jego zamożności, a ponieważ islam nie dopuszczał do zniewalania muzułmanów, haremy wypełniały wzięte w jasyr chrześcijańskie niewolnice kupowane na bazarach. Targ kobiet w Stambule (Avret Bazar) obsługiwało ok. 2 tys. urzędników, którzy m.in. po zębach i pochodzeniu wyceniali „towar”. I tak słowiańska dziewczynka kosztowała więcej niż dorosły mężczyzna, ale o połowę mniej niż dobry koń. Mało urodziwe kobiety i dziewczyny zostawały zwykle służącymi, w zamian za to jednak po 10 latach zyskiwały prawo do oswobodzenia (azat). Natomiast najpiękniejsze branki trafiały do haremu sultańskiego zamieszkiwanego średnio przez tysiąc kobiet. Tam uczono je szycia, muzyki oraz czytania i pisanie po turecku. Raz zdarzyła się jednak historia jak z baśni tysiąca i jednej nocy.

Cadi, czyli czarownica

Anastazja Lisowska, córka popa z Rohatynia (wschodnie rubieże Polski), porwana przez Tatarów i sprzedana do haremu, nie tylko zrobiła zawrotną karierę, ale w oprawcy znalazła mężczyznę swojego życia – Sulejmana I Wspaniałego – władcę największego państwa w historii imperium otomańskiego. Odtąd znana będzie jako Hürrem, co po turecku znaczy „Pogodna” lub „Kwitnąca”, albo (w literaturze francuskiej i włoskiej) Roksolana, czyli pochodząca z Rusi.

Sulejman zakochał się w swojej nałożnicy bez pamięci. Z licznych wypraw wysyłał jej namiętne listy oraz układał dla niej wiersze:

„Tajemnicza przyjaciółko, mieniąca się rybko, kochanko! (...) Cudnowłosa, piękno brewa, luba, zalotna wybranko! Jak żyć bez ciebie, tyś mi pomocą, moja chrześcijanko! Serce me pełne bólu, płacząc, jam Muhibbi szczęśliwy!”

Poza tym urzeczony błyskotliwą inteligencją Anastazji odesłał swoje trzy żony na prowincję, a ludzi stojących na drodze jego miłości eliminował. Muhibbi (zakochany) zerwał także z wielowiekową tradycją osmańskich sultanów, która mówiła, że konkubina może powić jedne-

Jolanta
Helena
Stranzenbach

go męskiego potomka i Hürrem ostatecznie urodziła mu pięciu synów i córkę, a w 1530 r., wbrew opinii doradców, została pierwszą i jedyłą małżonką. Zachodni poseł pisał, że uroczystość ślubna przyćmiła wszystko, co wcześniej w Stambule widziano.

Żeby przydać nowej małżonce padyszacha splendoru, po imperium rozpuszczono wieść, jakoby Lisowska była siostrą króla polskiego. W rzeczywistości żona Sulejmana I jedynie korespondowała z królową Boną i jej synem królem Zygmuntem Augustem II. W polskich archiwach zachował się list z 1549 roku, w którym sultanka Hürrem życzy Jagiellonowi, by „długo żył i zawsze miał w sercu radość”, a do pozdrowień dołącza drobny podarek: chusteczki, ręczniki, koszulę oraz... kalesony.

Miłość sultana do „Słowiańskiej Róży” nie osłabła nawet po dwudziestu latach wspólnego życia. Jeden z włoskich dyplomatów relacjonował wówczas: „On ją kocha i jest jej tak oddany, że wszyscy poddani powiadają, że go zaczarowała. Nazywają ją czarownicą. Dwór i armia nienawidzą jej i jej dzieci. Ale nikt nie śmie protestować”. Mimo upływu czasu Muhibbi nadal czcił i wielbił żonę, a w wierszach pisał:

„Jesteś moją siłą, mym księżycem, moją wybranką, mym przyjacielem, sensem życia, moją sultanką”.

Sultanat kobiet

Znienawidzona przez dwór Roksolana jako pierwsza sultanka zajęła się działalnością charytatywną. Kazała zbudować m.in. jadłodajnię dla biednych oraz kompleks Haseki Sultan, w którym mieściła się szkoła, szpital (funkcjonujący do dziś), biblioteka i łaźnia. Ona zapoczątkowała również trwający 130 lat sultanat kobiet, czyli okres w historii państwa Osmanów, kiedy to na politykę wewnętrzną i zewnętrzną kraju duży wpływ miały żony i matki władców. Dzisiaj patrzymy na sultankę Hürrem głównie przez pryzmat tureckich seriali, w których przedstawiona została przede wszystkim jako intrygantka. Należy jednak pamiętać, że dworem Otomanów rządziło okrutne prawo. Zgodnie z nim każdy, kto przejął władzę, miał prawo uśmiercić (najczęściej przez uduszenie) swoich braci wraz z ich potomstwem. Taka sytuacja zmuszała mieszkanki haremu do bezwzględnej walki o przetrwanie własne i dzieci. Roksolana tę walkę wygrała. To jej syn – Selim II – zasiadł na tronie.

Anastazja Lisowska – Hürrem – Roksolana przeżyła ze swoimi padyszachem ponad trzydzieści lat i chociaż Sulejman Wspaniały zmarł osiem lat po niej, to na znak nierozrwalnego uczucia, jakie ich łączyło, nakażał pochować się w mauzoleum u jej boku.

Ojciec Pio

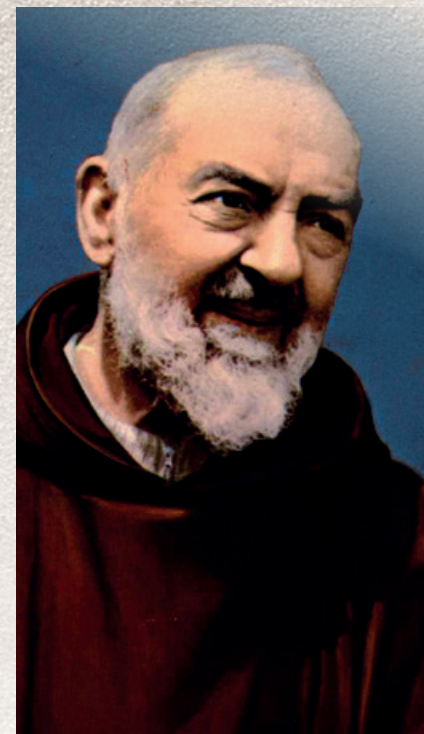
„na pielgrzymce w Rzymie”

Jesteśmy „na półmetku”
Jubileuszowego Roku Miłosierdzia.
Obfituje on w przeróżne wydarzenia,
uroczystości, spotkania, kongresy.
Uczestniczymy w pielgrzymkach,
przechodzimy przez „Bramy Miłosierdzia”,
przyjmujemy sakrament pojednania,
spełniamy uczynki miłosierdzia
co do duszy i co do ciała.
Jednym z wydarzeń Roku Świętego
był także „pobyć ojca Pio w Rzymie”.
Oczywiste, że chodzi tu o jego relikwie,
o resztki ciała z maską pośmiertną złożone
w szklanym sarkofagu, a przechowywane
w San Giovanni Rotondo, niewielkiej
miejscowości położonej u podnóża
surowych gór Gargano.
Na specjalne życzenie papieża Franciszka
wystawiono je w bazylice watykańskiej
od 8 do 14 lutego br.

Ojciec Pio Forgione (1887–1968) jest jednym z najbardziej popularnych świętych we Włoszech. Obdarzony przez Boga szczególnymi darami jasnowidzenia i czynienia cudów, stygmatami, czyli krwawiącymi bolesnymi ranami na rękach, nogach i na boku (jak u Chrystusa), które nosił przez 50 lat, duchowy przewodnik i charyzmatyczny spowiednik, był – według słów Franciszka – „sługą miłosierdzia”.

Człowiek modlitwy, Eucharystii, sakramentu pokuty

Ojciec Pio to człowiek modlitwy i medytacji. Mawiał chętnie: „Kto czyta książki, szuka Boga, kto modli się i medytuje, ten go znajduje”. – „Modlitwa jest najlepszą bronią. Jest kluczem, który otwiera serce Boga”. – „Modlitwa to najwyższy apostoł, jaki człowiek może spełniać w Kościele”. A o sobie: „Jestem prostym bratem, który się modli”. Gdy Pio celebrował Eucharystię, kościół był wypełniony do ostatniego miejsca. Mistyczny czas – dla wszystkich. Pio przeżywał niezwykle intensywnie obecność Chrystusa. Przy ołtarzu jego ciało nieruchomiało na długo. Popadał w ekstazę, wchodził niejako w przestrzeń poza czasem, zapominał o wszystkim dookoła. Kiedyś powiedział: „Łatwiej mogłaby ziemia istnieć bez słońca, aniżeli ja bez Eucharystii”. Padre Pio był więźniem konfesjonału. Tysiące ludzi przychodziło do niego, by wyznawać swoje grzechy. Kiedyś powiedział, że jest

„królem grzeszników”. Zapytany, jak traktuje penitentów, przyznał z całą powagą, że przeżywa „śmiertelne cierpienia”, jeżeli serce zmusza go, by do kogoś przemówić w ostrych, twardych słowach. Takie kroki jednak są konieczne, by ów człowiek uznał swoje grzechy. Cierpiał wiele, bo czuł, czy ktoś przychodzi do spowiedzi z prawdziwą wolą nawrócenia, czy tylko z ciekawości.

Sługa miłosierdzia

Ojciec Pio praktykował czyny miłosierdzia co do duszy i co do ciała, i zachęcał do tego grupy modlitewne oraz swoich penitentów. Wspierał ubogich, głodnych i chorych. Z darów, które składali mu pielgrzymi, ufundował najnowocześniejszy w południowych Włoszech szpital – „Casa Solliero della Soffrenza” – „Dom ulgi dla cierpiących”. Stale doglądał, by odpowiadał on najwyższemu standardowi nowoczesnej wiedzy i opieki medycznej, ale zarazem by był „świątynią wiedzy i modlitwy”, bo chorzy potrzebują nie tylko technicznie sprawnego leczenia, lecz „ludzkiego traktowania”, po prostu serca.

Moje osobiste przeżycia

Dwukrotnie towarzyszyłem jako „duchowy opiekun” pielgrzymom do Padre Pio. Modlitewne dni w miejscu jego codzienności wywarły na mnie silne duchowe piętno. Zwiedzanie świętych miejsc, droga krzyżowa na zboczach góry, szpital, podziwianie

ks. dr hab.
Jerzy
Grześkowiak

architektonicznego piękna nowej bazyliki (dzieło architekta Renzo Piano), różaniec i medytacje w podziemnej części tejże bazyliki: przed sarkofagiem z jego relikwiami oraz w kaplicy Najśw. Sakramentu, przede wszystkim jednak Eucharystie celebrowanej w małym starym kościele, w którym Padre Pio przez 50 lat sprawował „mistyczne msze święte”, jak również wyjątkowe szczęście (bo akurat nie było żadnego kapucyna) możliwość błogosławienia „moich” pielgrzymów „jego rękawicą”, którą zakładał, by ukryć krwawiące rany... – to wszystko przypomniało mi słowa Jana Pawła II w dniu beatyfikacji ojca Pio w 1999 r.: „Kto udał się do San Giovanni Rotondo, by uczestniczyć w jego Mszy, prosić o radę lub u niego się spowiadać, rozpoznawał w nim żywe odbicie cierpiącego i zmartwychwstałego Chrystusa. W twarzy Ojca Pio jaśniało światło Zmartwychwstania”.

Mistyczny komik Boga

Ten wielki mistyk miał duże poczucie humoru. Umiał opowiadać trzymające w napięciu historyjki i dowcipy, śmiać się i rozśmieszać innych, uszczupliwymi uwagami zaczepiać współbraci i sławne osobistości, oczarowywać swoją przenikliwą i dowcipną inteligencją. Z niezliczonych anegdot przytoczę trzy: Jedna z dziewcząt spowiadających się u ojca Pio przedstawiła mu swoje płomienne postanowienie: – „Ojczy, podjęłam decyzję, chcę zostać świętą”. W odpowiedzi usłyszała słowa: „Dziecko moje, dobrze czynisz, ale wiedz, że to jest psie życie”.

Pewien zakonnik wyznawał ze skrucą, że zaczyna się i nie wymawia dobrze słów przy odmawianiu brewiarza. Potem przyznał się też do obmawiania współbraci. W tym momencie ojciec Pio nie wytrzymał i złośliwie skomentował: „Domyślam się, że wtedy się nie zacinasz?”.

Pewna kobieta, której uroda już nieco przybladła, domagała się kolejnej spowiedzi u ojca Pio, choć od ostatniej minął zaledwie dzień. Ojciec Pio rozpoznał ją i zaprotestował: „Spowiadałaś się u mnie wczoraj. Czego jeszcze chcesz ode mnie?” Kobieta zaczęła się żalosnym głosem usprawiedliwiać: „Od wczoraj mogłam wiele nagrzeszczyć” – Ojciec Pio zdenerwował się: „Odejść. Z taką twarzą nie tak łatwo zgrzeszyć, jak ci się wydaje...”.

Wieczory Literackie

Już od czterech lat Iwona Smół ze Stowarzyszenia Polscy Studenci i Absolwenci w Monachium organizuje spotkania poświęcone literaturze. Założyła w tym celu Monachijską Grupę Literacką. Z poniższego artykułu dowiedzą się Państwo, jakie te spotkania mają charakter i przebieg oraz o innych aktywnościach związanych z promowaniem kultury polskiej podejmowanych przez Iwonę.

zdjęcia: Czarek Szyska

Idea spotkań poświęconych literaturze zrodziła się z potrzeby rozmowy o książkach, ich autorach i całym literackim świecie. Była to okazja do tego, aby skupić w jednym miejscu osoby czytające, interesujące się literaturą albo takie, które chciałyby się czegoś dowiedzieć lub wrócić wspomnieniami do ulubionych a często zapomnianych książek. Iwona ustala zazwyczaj motto tematyczne i przygotowuje materiały – „staram się tak je organizować, aby nie wymagały szczególnych przygotowań ze strony uczestników, czasami sugeruję przeczytanie czegoś na następne spotkanie lub ogólną orientację w temacie. Moim głównym celem jest rozbudzenie pasji czytania w języku polskim, pokazanie ludzkiej twarzy pisarzy i poetów, co ułatwia zaprzyjaźnienie się z nimi, no i przede wszystkim uświadomienie tego, jak dobrze można zabawić się literaturą”.

W ostatnim roku wieczory były poświęcone m.in. takim autorom jak: Witkacy, Lem, Kapuściński, Tuwim, Symborska i inni. Omawiana była również literatura żydowska i współczesna. Odbyło się też spotkanie, które szczególnie zapisało się w pamięci organizatorki i jego uczestników. Zaproponowała zabawę w podróż do czasów dwudziestolecia międzywojennego i wcielenie się w popularnych pisarzy i poetów, którzy spotykali się w sławnym warszawskim lokalu, w „Ziemiańskiej”. „Chętnych zgłosiło się tak wielu, że ostatecznie zabrakło nam znanych postaci. Każdy tego

wieczoru przybył w wcieleniu wybranego przez siebie przedstawiciela przedwojennej bohemy literackiej. Byli wśród nas m.in. nie tylko Skamandryci ale także siostry Kossakówny, Lilka i Magda, Bruno Schulz, Bolek Leśmian, Zosia Nałkowska, a nawet Witkacy i Gombrowicz. Przy winie odczytywaliśmy swoje teksty, żartowaliśmy z siebie, urządziliśmy konkurs poezji miłosnej i śmiało się z odbioru naszej twórczości w XXI wieku. To było jedno z zabawniejszych spotkań” – wspomina Iwona.

Jednym z najciekawszych wydarzeń zrealizowanych na przestrzeni lat funkcjonowania Grupy Literackiej było niewątpliwie stworzenie Teatru Amatorskiego i wystawienie sztuki „Dziady” A. Mickiewicza. Ogrom pracy, jaką włożyli uczestnicy projektu, spotykając się na cotygodniowych próbach, często w prywatnych domach, między pracą, studiami a innymi obowiązkami, opłacił się zdecydowanie. Przedstawienie zgromadziło prawie stuosobową publiczność, a owacje na stojąco nie miały końca.

Za nami kolejny wspaniały wieczór literacki. Tym razem uczestnicy spotkania zgłębiali tajniki Teatru Absurdu. Punktem wyjścia było samo określenie, czym w ogóle jest absurd, jak jest definiowany, a przede wszystkim, jak jest przez nas rozumiany. Poprzez zabawę, czytanie i odgadywanie scen takich przedstawicieli gatunku jak m.in. Ionesco, Mrożek, Gałczyński, Białoszewski, Gombrowicz, Witkiewicz mogliśmy poznać ten awangardowy nurt. W miłej atmosferze, przy lampce wina, nawet ci nie do końca zagorzali czytelnicy i znawcy literatury, mogli wzbogacić się o wiedzę i przeżyć niesamowicie magiczny wieczór.

Katarzyna Kozak

Iwona Smół

Oprócz opisanej działalności, uczy dzieci i młodzież w Szkole Przedmiotów Ojczystych oraz dorosłych języka polskiego jako obcego. Organizuje również wakacyjne warsztaty językowe dla dzieci bilingwalnych. Należy do Stowarzyszenia Ahoj Nachbarn, które zajmuje się promocją kultury wschodnich sąsiadów Niemiec. Organizuje m.in. coroczny Polski Festiwal Filmowy Cinepol, na który zaprasza do Monachium polskich przedstawicieli kina. Współpracując z Deutsches-Polen Institut w Darmstadt jest odpowiedzialna za animację języka polskiego w bawarskich szkołach. W Deutsch-Polnische Gesellschaft München bierze udział w przygotowaniu do cyklu wykładów poświęconych dwujęzyczności polskich dzieci. W Insitut für Sprachen und Kultur Lingua Germanica & Polonica w Monachium poprowadzi tzw. Kulturalne Piątki, z których pierwszy cykl, rozpoczynający się 22 kwietnia, poświęcony będzie polskiej scenie muzycznej.

Kontakt: iwo.smol@gmail.com

Witamy w nowym semestrze!

Po krótkiej przerwie na regenerację i mobilizację rozpoczynamy kolejny semestr i nasze cykliczne i ulubione SPOTKANIA CZWARTKOWE

Oto terminy spotkań na ten semestr:

21.04.2016 22.04.2016 19.05.2016 02.06.2016 09.06.2016 30.06.2016 07.07.2016

Gdzie: KGH, Karlstr. 32, 80333 Monachium

O której: 19:00 - 22:00

To nasz stały punkt programu, organizowany regularnie od kilkunastu lat. Są to spotkania, podczas których polscy studenci, absolwenci oraz inne osoby sympatyzujące ze Stowarzyszeniem, mają możliwość poznać się, zaprzyjaźnić oraz podyskutować na interesujące tematy. Wieczory te, są także gruntem do wymiany informacji o studiach, mieszkaniu oraz życiu w Monachium. Podczas ich trwania organizowane są eventy specjalne takie jak prelekcje, wykłady, prezentacje czy też różnego rodzaju turnieje. Do dyspozycji jest też stół bilardowy i piłkarzyki. Jest to doskonała okazja, aby w swobodnej atmosferze spędzić interesujący wieczór!

Już teraz rezerwujcie sobie czwartkowe wieczory!

Nie może was zabraknąć!

Do zobaczenia!

Rada Stowarzyszenia

Polscy studenci i absolwenci w Monachium

Polnische Studenten und Absolventen in München

Z OSTATNIEJ CHWILI

Dzień Polonii – 2 maja – Warszawa

Za wybitne zasługi w działalności na rzecz środowisk polonijnych, za krzewienie polskiej kultury i tradycji narodowych prof. dr hab. inż. PIOTR MAŁOSZEWSKI z Monachium został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

(fot. Andrzej Hrechorowicz / KPRP)

MAREK PROROK

Polskie ślady w MONACHIUM

Wielu z nas spędza szmat czasu w bawarskiej metropolii. Spacerując bądź też tylko przemierzając się w innych celach, przemierzamy ogromne przestrzenie grodu nad Izarą i nie przypuszczamy nawet, że w tym odległym od naszej Ojczyzny mieście znajduje się wiele miejsc, które różnymi wydarzeniami wplotły się w zawiłą historię Rzeczypospolitej.

Układ Monachijski

Bez mała 80 lat temu w dniu 29 września 1938 roku w monachijskim hotelu o romantycznej nazwie „Cztery Pory Roku” spotkało się czterech panów: Adolf Hitler, Benito Mussolini, Neville Chamberlain i Edward Daladier, czyli przywódcy Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii i Francji. Dzień później w budynku zwanym „Führerbau” (na zdjęciu – dzisiaj Wyższa Szkoła Muzyczna i Teatralna), położonym przy Arcisstraße 12, podpisali układ zwany monachijskim. Przewidywał on przyłączenie do III Rzeszy Sudetów, części Czechosłowacji zamieszkaną w większości przez ludność pochodzenia niemieckiego. Powodem monachijskiego spotkania były kolejne (po przyłączeniu Austrii) terytorialne żądania niemieckiego nazizmu. Europa ponownie ugięła się przed terytorialną ekspansją Hitlera w nadziei, że ustępstwa ocalą pokój na „Starym Kontynencie”. Winston Churchill, który jako jeden z pierwszych otwarcie sprzeciwiał się polityce ustępstw wobec Hitlera, powiedział wówczas o brytyjskich politykach uczestniczących w monachijskim spotkaniu: „Mieli do wyboru wojnę lub hańbę, wybrali hańbę, a wojnę będą mieli i tak”. Układ monachijski przewidywał ponadto zwołanie nowej konferencji międzynarodowej w sprawie rozstrzygnięcia sporu pomiędzy Polską i Czechosłowacją o część Śląska Cieszyńskiego oraz kwestii przynależności Wolnego Miasta Gdańska. Konferencja taka nigdy nie doszła do skutku. Polska skorzystała jednak z okazji i „urwała” część czechosłowackiego Śląska Cieszyńskiego (nazywanego Zaolziem).

Zaolzie

To zachodnia część Śląska Cieszyńskiego, którego nazwa, Zaolzie, pochodzi od rzeki Olzy. Po I wojnie światowej stała się terytorium spornym. W dniu 5 listopada 1918 roku na podstawie porozumienia pomiędzy czeskim Národním Výborem a polską Radą Narodową Królestwa Cieszyńskiego wytyczono wspólną granicę. Zaolzie znalazło się wówczas po stronie polskiej. Jednak wojska czechosłowackie już w styczniu 1919 roku naruszyły tę granicę, wchodząc w głąb terytorium II RP. Spór miało rozstrzygnąć na konferencji pokojowej w Paryżu, co się jednak nie udało. Zaplanowano więc głosowanie mieszkańców w tak modnym wówczas powszechnym plebiscycie. Ostatecznie strona polska zgodziła się na międzynarodowy arbitraż, licząc na pomoc militarną Francji i Anglii w walce z nadciągającymi

bolszewikami. W dniu 28 lipca 1920 roku decyzją Rady Ambasadorów Śląsk Cieszyński podzielono między Polskę i Czechosłowację. Zaolzie, zamieszkałe w większości przez ludność narodowości polskiej, przyznano stronie czeskiej. Rząd w Warszawie uznał decyzję Rady Ambasadorów ze względu na pogarszającą się sytuację na froncie wojny polsko-bolszewickiej, pod warunkiem przepuszczania przez Czechosłowację transportów z bronią dla Wojska Polskiego. Czechosłowacja, mimo złożonej w Spa deklaracji szefa MSZ Edvarda Beneša, aż do bitwy warszawskiej żadnych transportów do Polski nie przepuściła. Bez wątpienia rząd Czechosłowacji w cyniczny sposób wykorzystał trudną sytuację Rzeczypospolitej i zagarnął tereny faktycznie zamieszkałe przez ludność polską.

Haniebny rozbiór Czechosłowacji

Pogląd rządu Rzeczypospolitej o tymczasowości Czechosłowacji był powszechnie znany, jednak od strony dyplomatycznej kwestia Zaolzia była

o wiele bardziej skomplikowana, a o stanowisku szefa MSZ Józefa Becka, głównego pomysłodawcy zajęcia Zaolzia, zdecydował przede wszystkim układ sił międzynarodowych. W już pierwszych miesiącach 1938 roku Józef Beck postanowił wykorzystać naciski Hitlera na Czechosłowację i rozpoczął działania dyplomatyczne, zarzucając Pradze złe traktowanie mniejszości polskiej i wspieranie Kominternu. Beck uznał, że Czechosłowacja ustąpi pod naciskami Berlina, a Anglia

i Francja są przeciwko konfliktowi zbrojnemu z Niemcami i nie staną w jej obronie. Postanowił więc działać samodzielnie i rozwiązać spór bez pośredników. W dniu 27 września 1938 roku wysłano do Pragi notę, w której domagano się natychmiastowego przekazania Zaolzia oraz zorganizowania plebiscytu na terenach z dużą liczbą ludności polskiej. Dwa dni później rozpoczęła się wspomniana na wstępie konferencja w Monachium. Do udziału w niej nie zaproszono przedstawiciela Rzeczypospolitej. Niedopuszczenie do stołu obrad było ogromnym ciosem dla ambicji szefa polskiej dyplomacji. Znając postanowienia czterech uczestników monachijskiej konferencji, Beck postanowił zaryzykować. W dniu 30 września wystosowano do Pragi ultimatum z żądaniem natychmiastowego zwrotu Zaolzia. W dniu 2 października Samodzielna Grupa Operacyjna „Śląsk” pod dowództwem generała Bortnowskiego wkroczyła na Zaolzie. Dzień wcześniej oddziały hitlerowskie wkroczyły do Czechosłowacji od zachodu.

Konsekwencje

Opisane wydarzenia zapisały się na kartach historii naszego kraju czarnymi zgłoskami

i nie są one z pewnością powodem do dumy. Po zakończeniu wojny układ monachijski został uznany za nieważny od samego początku, ponieważ został narzucony pod groźbą użycia siły. Prowadzenie działań równocześnie z nazistowską Rzeszą było chyba najpoważniejszym błędem polskiej polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej. Spowodowało też to, że po II wojnie światowej Zaolzie wróciło do Czechosłowacji i żadna korekta granic nie wchodziła w grę.

WYWIAD

Kraków dobrze strzeżony

Rozmawia ze znanym już naszym Czytelnikom profesorem Robertem Borkowskim, ekspertem od terroryzmu.

J.Ł-Z: Czy fala terroryzmu, jakiej jesteśmy świadkami, osiągnęła właśnie swoje apogeum?

R.B.: Obecna sytuacja jest pokłosiem polityki prowadzonej przez Stany Zjednoczone oraz ich niektóre państwa sojusznice na Bliskim Wschodzie. Jako następstwo interwencji zbrojnej w Iraku, błędów popełnionych przez rząd iracki, interwencji w Libii i obalenia pułkownika Kaddafiego, a także próby obalenia prezydenta Asada w Syrii, rozwinął się ruch dżihadystyczny, który stworzył zupełnie nową jakość w historii światowego terroryzmu, mianowicie próbę utworzenia własnego państwa na terytorium Syrii i Iraku oraz bezpośrednie zaatakowanie Europy. Większość tego typu ruchów powstawała w XX w. w efekcie wojen. Gdyby nie wojna radziecko-afgańska, nie narodziłaby się Al Kaida; gdyby nie wojna w Iraku i w Syrii, nie narodziłoby się Państwo Islamskie (ISIS), popierane przez bogate państwa sunnickie, które prowadzą bardzo dwuznaczną grę z Zachodem. Wcześniej Al Kaida atakowała państwa anglosaskie, przede wszystkim USA i Wielką Brytanię; dzisiaj dżihadysty występują przeciwko krajom Unii Europejskiej. Unia próbuje się zmobilizować, rozważając rozmaite działania, jak np. uszczelnianie granic. Ale na pewno czeka nas kilka ponurych lat, podczas których ataki terrorystyczne w różnych krajach Europy, przede wszystkim Europy Zachodniej, będą się powtarzały.

J.Ł-Z: Istnieją obawy, że islamisci przedostają się do Europy wraz z uchodźcami.

R.B.: Nie wiązałbym problemu napływu uchodźców ze wzrostem poziomu zagrożenia zamachami terrorystycznymi. Dżihadysty uderzają wtedy, kiedy im się to opłaca w sensie politycznym, a do Europy potrafią przedostać się bez pomocy uchodźców. Komórki, które zaatakowały w Belgii, w Paryżu, a wcześniej zostały zdekonspirowane w Holandii, złożone były z islamistów, którzy albo już od dawna przebywali w tych krajach, albo byli ich obywatelami. Przypomnijmy, że właśnie przed takimi ludźmi uciekają te setki tysięcy uchodźców. Niebezpieczeństwo polega na tym, że różne skrajnie prawicowe grupy, w odpowiedzi na jakiś atak terrorystyczny, mogą wywoływać pogromy muzułmanów czy uchodźców. I taka eskalacja napięć religijnych w Europie byłaby naprawdę poważnym zagrożeniem dla pokoju. Może

Jolanta Łada-Zielke

Paryżu i Brukseli, a więc w stolicach. Takie ataki zyskują rozgłos na świecie i paraliżują ruch w wielkich metropoliach. Ale nie wydaje mi się, żeby ISIS wzięło na celownik akurat Światowe Dni Młodzieży.

J.Ł-Z: Co zatem powinno wzbudzić naszą czujność?

R.B.: Na pewno nadmierny bagaż albo obszerny strój, które mogą świadczyć o ukrywaniu broni lub materiałów wybuchowych. Ale to powinna wychwycić już straż graniczna, bo nie jest łatwo przemycić materiały wybuchowe w Europie. Trudno też sporządzić ładunek wybuchowy na miejscu. Jestem przekonany, że nasze służby objęły monitoringiem sklepy

dżihadystom chodzi właśnie o wywołanie wojny religijnej? Mam nadzieję, że pobyt papieża Franciszka w Polsce będzie sprzyjał uspokojeniu nastrojów.

J.Ł-Z: Czy wśród uczestników Światowych Dni Młodzieży w Krakowie mogą ukryć się osoby o złych zamiarach?

Robert Borkowski,
profesor nadzwyczajny,
dr hab.,
Prodziekan Wydziału Nauk
o Bezpieczeństwie
i Kierownik Katedry
„Służby Specjalne w Systemie
Bezpieczeństwa”
Krakowskiej Akademii
im. Andrzeja Frycza
Modrzewskiego;
autor licznych publikacji
na temat terroryzmu
i zagadnień z nim związanych.

R.B.: Oczywiście, dlatego wzmocnione zostaną środki bezpieczeństwa. Po raz pierwszy Kraków odwiedzi tak wielobarwny tłum, złożony z przedstawicieli różnych narodowości i kultur. Wcześniej, podczas pielgrzymek papieskich, w Krakowie też przebywało dużo ludzi, a obecność cudzoziemców jest tam normalnym zjawiskiem. Nowością jest skala tego przedsięwzięcia, bo liczbę gości szacuje się ok. dwa miliony. Już straż graniczna przeprowadzi ludzi wjeżdżających do Polski przez „sito selekcyjne”, a samych policjantów będzie w Krakowie dwa razy więcej niż zwykle. Jednak w historii terroryzmu nie ma przypadków atakowania przez islamistów wielkich zgromadzeń religijnych. Chrześcijanie są mordowani w Syrii i w Iraku w ramach czystek etnicznych czy religijnych, ale to są wewnętrzne działania. Takiego precedensu jak zaatakowanie na Zachodzie pielgrzymki czy wielkiego zgromadzenia religijnego jeszcze nie było. Były za to zamachy w Londynie, Madrycie,

z wyposażeniem rolniczym i chemicznym. Owszem, istnieje możliwość przemycenia broni palnej i wywołania jakiegoś incydentu. W tym wypadku obawiałbym się reakcji tłumu, który może wpaść w panikę, nawet jeśli nie ma zagrożenia. Tak było podczas pielgrzymki szyickiej w Bagdadzie. Fałszywy alarm o zamachach bombowych dżihadystów spowodował, że ludzie zaczęli uciekać, biegli szeroką ulicą, która zwała się przy wejściu na most i tam zaczęli się tratować. U nas największa impreza ma odbyć się na Błoniach, które, jak zwykle, zostaną podzielone na sektory i alejki o odpowiedniej szerokości. To najlepszy sposób na monitorowanie tłumów, ewakuowanie ich w razie potrzeby i ewentualne wyłuskiwanie podejrzanych osób. Oczywiście, trudno upilnować dwa miliony ludzi, którzy dniem i nocą będą poruszać się po mieście, ale Kraków będzie naprawdę dobrze strzeżony.

J.Ł-Z: Dziękuję za rozmowę.

poznaj swoje prawa

Dziś **Haczyki** – w prawie pracy

W poszukiwaniu możliwości zarobku w Niemczech, a przede wszystkim w Monachium, mamy wiele możliwości do nawiązania współpracy.

Jedną z form współpracy jest zawieranie zwykłej umowy cywilnoprawnej ze zleceniodawcą. Cechą charakterystyczną takiej umowy jest fakt, że z naszym zleceniodawcą jesteśmy praktycznie na jednym poziomie. Oznacza to, że i on – zleceniodawca – i my – zleceniobiorcy – współpracujemy na tych samych, równych zasadach. Dlatego bardzo korzystnym rozwiązaniem jest zawarcie umowy o pracę, dzięki której jesteśmy praktycznie całkowicie zabezpieczeni, jeśli chodzi o sferę finansową. Będąc zatrudnionym na umowę o pracę, nie musimy troszczyć się ani o ubezpieczenie, ani o kwestię wynagrodzenia podczas choroby, możemy swobodnie udać się na urlop, a co miesiąc otrzymamy to samo wynagrodzenie.

Zaleta umowy o pracę

Bycie zatrudnionym przez pracodawcę wiąże się z wszelkimi zaletami. Nie tylko mamy regularne wpływy, ale również jesteśmy zabezpieczeni, jeśli chodzi o chorobę, urlop, wypadek przy pracy czy spowodowanie szkody u pracodawcy. Wynika to z tego, że prawo pracy w Niemczech w sposób bardzo szeroki chroni prawa pracowników. A zatem, gdy jesteśmy zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony, można przyjąć, że jesteśmy po „wygranej” stronie. Nawet gdy współpraca z naszym pracodawcą układa się w sposób zadowalający, musimy jednak pamiętać, że pracodawca może niestety starać się te rygorystyczne przepisy dotyczące ochrony praw pracowników ominąć. W tym oraz następnym artykule zostaną przedstawione pewne „haczyki”, dzięki którym pracodawca może spróbować obejść przepisy chroniące nasze prawa.

Pierwszy haczyk – podpisywanie **Aufhebungsvertragu** (umowy kończącej stosunek pracy)

W zakładach zatrudniających dziesięciu lub więcej pracowników jesteśmy z góry na wygranej pozycji. Dzieje się tak dlatego, że prawo niemieckie ochrania w sposób

bardzo szeroko prawa pracowników. Do takich przedsiębiorstw zaliczane są właśnie zakłady pracy zatrudniające więcej niż dziesięciu pracowników. Oznacza to, że pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę w trybie zwykłym „ot, tak sobie”. Pracodawca, by móc rozwiązać umowę o pracę z pracownikiem, musi mieć do tego ważny powód. Ten ważny powód musi również faktycznie zaistnieć, co sprawia, że rozwiązanie stosunku pracy w trybie zwykłym jest dla pracodawcy często bardzo trudne do przeformowania w sądzie. Jest to jedna z najmocniejszych kart, którą mamy jako pracownicy.

Niestety, może zdarzyć się tak, że pracodawca będzie chciał dać nam do podpisu pewne oświadczenia, twierdząc, że „musi uzupełnić akta” lub że jest to tylko „zwykła formalność”. Do sytuacji takiej dochodzi często wówczas, gdy pracodawca chce zakończyć z nami współpracę, a nie może wypowiedzieć umowy o pracę w trybie zwykłym. Nie możemy wykluczyć, że podpisane oświadczenie, które pracodawca chce od nas otrzymać, może być tzw. umową kończącą stosunek pracy (Aufhebungsvertrag). Jeżeli taką umowę podpiszemy, spowoduje to, że nasza umowa o pracę zostanie zakończona na warunkach przedstawionych w podsunętej nam umowie. Podpisywanie takiego oświadczenia jest zatem bardzo niekorzystne dla pracownika, zwłaszcza w firmach zatrudniających dziesięciu lub więcej pracowników. Podpisując takie oświadczenie, rezygnujemy w całości z naszych praw dotyczących ochrony stosunku pracy. Dlatego nie trzeba wiele przekonywać, aby odmówić podpisania takiego oświadczenia, tym bardziej że podpisując taki Aufhebungsvertrag nasz wniosek o wypłatę zasiłku dla bezrobotnych (Arbeitslosengeld I) zostanie w stu procentach odrzucony. Tak więc nie dość, że stracimy naszą pracę, to stracimy również możliwości do obrony, a w dalszej perspektywie wniosek o zasiłek dla bezrobotnych zostanie odrzucony.

Maciej Pazur LL.M.

jest adwokatem w Monachium.

Prowadzi porady prawne w języku polskim oraz niemieckim w takich dziedzinach jak:

- prawo pracy
- roszczenia z tzw. *Gewerby*
- odzyskiwanie należności
- prawo najmu
- odszkodowania
- prawo upadłościowe
- prawo karne

część 1

Drugi haczyk – podpisanie **Abgeltungspauschale** (ryczałtowa zapłata)

Innym oświadczeniem, jakie pracodawca w takiej sytuacji chciałby dać nam do podpisu, może być tzw. *Abgeltungspauschale*. Oznacza to, że pracodawca zobowiązuje się do zapłaty pewnej sumy, a my, podpisując to oświadczenie, rezygnujemy z dalszych roszczeń – na przykład z wynagrodzenia za urlop czy z zaległej pensji. Skutkiem jednego takiego podpisu jest utrata możliwości występowania z jakiegokolwiek roszczeniami finansowymi. W takim przypadku trudno będzie w sądzie o cokolwiek wnioskować. Dlatego najważniejszą kwestią jest to, aby nie podpisywać nic, co pracodawca daje nam do podpisu. Jest to z pewnością coś oczywistego, ponieważ w Polsce nikt nie podpisałby takiego oświadczenia, wiedząc, co się za tym kryje. Natomiast w Niemczech nie każdy posiada taką znajomość języka niemieckiego, aby samemu móc ocenić treść danego oświadczenia. Dlatego musimy mieć mimo wszystko siłę, by odmówić pracodawcy podpisywania jakiegokolwiek oświadczeń, ponieważ ryzyko, że zrezygnujemy w ten sposób z jakichkolwiek swoich praw, jest zbyt duże. A tłumaczenie w sądzie, że „nie znaliśmy niemieckiego” lub że „pracodawca obiecał nam coś innego” jest bezzasadne i zostanie odrzucone.

W następnym numerze: **trzeci, czwarty i piąty haczyk** – wypowiedzenie, terminy prekluzyjne oraz nadgodziny.

Kanzlei Pazur Rechtsanwalt Maciej Pazur LL.M.

Trappentreustr. 42
80339 München
Tel. 089/ 307 86 768
Mobil: 017677225482
Fax: 089/ 411 75 824
info@kanzlei-pazur.de
www.kanzlei-pazur.de

Postbank

Postbank Finanzberatung

Ihr Ansprechpartner in allen Finanzangelegenheiten

- konta bankowe dla osób prywatnych i prowadzących działalność gospodarczą
- debety i karty kredytowe
- prywatne kredyty konsumpcyjne
- kredyty dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw
- finansowanie projektów inwestycyjnych dla zagranicznych przedsiębiorstw
- ubezpieczenia rentowe i emerytalne z możliwością uzyskania dotacji państwowych (Rister und Rürup)
- ubezpieczenia na życie, niezdolności do pracy
- doradztwo w zakresie planów oszczędnościowych opartych na dotacjach państwowych
- pośrednictwo nieruchomości (wynajem, kupno, sprzedaż)
- kredyty hipoteczne na zakup nieruchomości

Postbank Finanzberatung AG

Filip Zalewski

Bayerstr. 85, 80335 München, Tel.: +49 89 7436 0376, Telefax: +49 89 7436 0399

Mobile: +49 151 56663805, filip.zalewski@postbank.de

Postbank

JUSZCZYK
SERWIS DORADZTWA ZAGRANICZNEGO

UBEZPIECZENIA
zdrowotne, wypadkowe....

Ekspresowe
MELDOWANIE Gewerbe

FORMALNOŚCI
w Niemczech

0157 55096121

karolina-juszczyk@wp.pl

Kancelaria Podatkowa

Steuerberater
Dipl.-Kfm.
Pawel Madzarow

NOWY ADRES:

Werner-Eckert-Str. 4
81829 München

p.madzarow@gmail.com

Tel.: 089/99936501

Fax: 089/99936502

Terminy po telefonicznym
lub mailowym uzgodnieniu

doradztwo podatkowe

księgowość

sporządzanie zeznań
podatkowych

korespondencja
z urzędami skarbowymi

www.steuerberater-madzarow.de

PIENIĄDZE NA DZIECI KINDERGELD

Bazując na wieloletnim doświadczeniu kompetentnie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (polskie kontrakty, umowy o pracę i firmy jednoosobowe „Gewerbe”) przy złożeniu wniosku, oraz kompleksowym tłumaczeniu (bez udzielania porad prawnych) wszystkich pism i formularzy urzędowych otrzymanych z Kasy Świadczeń Rodzinnych, dotyczących procedury uzyskania niemieckiego zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości 190,- € miesięcznie (oraz **nadpłaty do 4 lat wstecz**) na dzieci mieszkające w Polsce do ukończenia 25-go roku życia, jeśli nadal kontynuują lub kontynuowały naukę.

Oferujemy tanie i bardzo dobre
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Tel.: **0179 484 50 63** lub **(030) 367 533 40**
SUERTÉ, Sławomir Wawrzyniak, Postfach 200318, 13513 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com

E-Mail: kontakt@kindergeld.com

Business Galan Group

kompleksowa obsługa firm

- Serwis księgowo-finansowy.
- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi.
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności.
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Arbeitslosengeld II) itp.
- Doradztwo ekonomiczne.
- Współpraca z biurami podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi.
- Tłumaczenia

- Kredyty na zakup Auta / Santanderbank, carcredit.
- Kredyty Bankowe
- Analiza i Kontrola Umów / Arbeitsvertrag, Mietvertrag u.s.w.
- Wymówienia umów / Arbeit, Versicherungen, Telefone u.s.w.
- Analiza posiadanych i planowanych ubezpieczeń / konieczność i ich ekonomiczność
- Arbeitslosengeld / Agentur für die Arbeit
- Analiza Rachunków za Telefon, Mieszkanie, Auto

Häberlstr. 12
80337 München

Tel. 089 / 447 609 96
Fax 08-9 / 447 609 86
Mail: bgg@gmx.org

pn., śr. 9.00 - 17.00
wt., cz. 9.00 - 20.00

piątki: przyjęcia
po uzgodnieniu terminu

Krystyna Borowska-Wünsch

ADWOKAT

Członek
Izby Adwokackiej
w Warszawie
i Rechtsanwaltskammer
w Monachium

- doradztwo prawne w zakresie prawa rodzinnego i cywilnego, w tym prawa umów gospodarczych
- dochodzenia roszczeń i prawa spadkowego
- możliwość reprezentowania Państwa w Niemczech jak również stałego lub sporadycznego reprezentowania Państwa przed wszystkimi sądami i instytucjami w Polsce

Schulstr.10 (U-Bahn Rotkreuzplatz) · 80634 München
Tel. 089 13038628 · Fax 089 13038627 · Mobil 0172- 9959 216 · E-Mail: kbwuensch@t-online.de

Übersetzungen & Consulting

I N T E R S E R V I C E

Serdecznie zapraszam do korzystania z szerokiej oferty usług
Biura Tłumaczeń i Informacji Agnieszki Miller

- tłumaczenia zwykłe i przysięgłe wszelkich tekstów i dokumentów z języka polskiego na niemiecki oraz inne języki świata
- tłumaczenia ustne podczas negocjacji handlowych i konferencji, organizacja spotkań biznesowych, asysta podczas targów, kongresów, delegacji, rezerwacja hoteli, pomoc w organizacji wyjazdów turystycznych
- specjalistyczne tłumaczenia medyczne (pisemne i ustne)
www.leczeniewmonachium.pl
- pomoc w formułowaniu pism urzędowych i w wypełnianiu formularzy
- informacje dotyczące zawierania związków małżeńskich, podjęcia studiów wyższych, nostryfikacji dyplomów itd.
- pomoc w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych w Niemczech oraz w Polsce (np.: legalizacje i transkrypcja dokumentów stanu cywilnego)
- profesjonalna obsługa firm jednoosobowych oraz spółek: rzetelna obsługa biurowa, doradztwo i pomoc w fazie podejmowania działalności gospodarczej oraz podczas jej wykonywania

Biuro Tłumaczeń i Informacji Agnieszka Miller
Ismaninger Str. 65, 81675 München

Tel. +49 (0)89 / 688 5005
Fax +49 (0)89 / 41929022

Mobil: +49 (0)172 / 7743443
Mobil: +49 (0)152 / 02019653
E-mail: post@a-miller.de

www.a-miller.de

Buchhaltung & Büroservice

Księgowość i Serwis biurowy Izabela Sozoniuk

Mitglied im Bundesverband selbständiger
Buchhalter und Bilanzbuchhalter

Oferujemy kompleksową obsługę firm:

- księgowość
- adres biurowy i usługi biurowe
- tłumaczenia i pomoc w wypełnianiu formularzy
- oraz inne konsultacje

Jutastr. 7 80636 München
U-Bahn: Mailingerstraße (U1)
Tel: 089 51 99 76 38
Mobil: 0162 41 43 601
www.sozoniuk.de

SERWIS KOMPUTEROWY

NAPRAWA
ODWIRUSOWANIE
INSTALACJA
KONFIGURACJA INTERNETU
WIZYTY DOMOWE
STRONY INTERNETOWE

TC IT Service, inż. Tomasz Czarnecki
tel.: 0178/35 33 092 • 089/46 221 363
Monachium, Landsberger Str. 135

PRENUMERATA bez trudu bezpośrednio do Ciebie!!!

Moje Miasto -
polskie czasopismo
z dostawą do domu

ZADZWOŃ
0871 97 46 335
lub
0163 153 00 57

. reklama polskich usług . porady . publicystyka .
. wydarzenia . kalendarium imprez .

DOŁĄCZ
do nas na facebooku

Anja Czech-Grollmann

Rechtsanwältin

Nymphenburger Str. 20
80335 München
Deutschland

tel.: +49 (0) 89 / 51 51 49 53
fax: +49 (0) 89 / 54 82 82 85
ac@anwaltskanzlei-czech.de
www.anwaltskanzlei-czech.de

ANJA CZECH-GROLLMANN
Arbeitsrecht Mediation Familienrecht

Izabela S. Demacker

Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko-polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Müllerstr. 40
80469 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

Teresa Swist Finanz- und Versicherungsmakler

Fachowe usługi experta ubezpieczeniowego

Zarejestrowana w DIHK, Deutsche Industrie- und Handelskammer
jako niezależny Makler Ubezpieczeniowy, Nr D-SQ2M- UWXWK-74

Magister **Teresa Swist**

Schleißheimer Str. 26 b

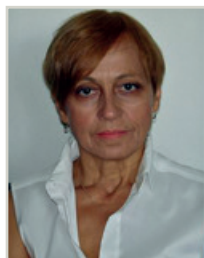
85748 Garching

Tel.: 089/32649789

Fax: 089/32649790

Mobil: 0176 1111 6633

info@swist.de

Oferowane ubezpieczenia:

- ✓ zdrowotne - prywatne lub państwowe
- ✓ emerytalne
- ✓ gromadzenie kapitału
- ✓ fundusze inwestycyjne
- ✓ od niezdolności do wykonywania zawodu
- ✓ ochrony prawnej
- ✓ OC prywatne i dla firm
- ✓ na życie
- ✓ następstw nieszczęśliwych wypadków
- ✓ samochodów, taryfy dla firm
- ✓ mieszkań

Dodatkowa oferta:

- ✓ biuroservice
- ✓ księgowość
- ✓ pomoc w uzyskaniu dodatków rodzinnych
- ✓ pomoc w założeniu działalności gospodarczej
- ✓ tłumaczenia

www.swist.de

Łukasz Sowada Geprüfter Versicherungsfachmann IHK Broker ubezpieczeniowy

Thalkirchner Str.184, 81371 München

Tel.: 089 41 41 41 351

Mobil: 0176 104 224 97

Fax: 089 41 41 41 352

lukasz.sowada@googlemail.com

PORADY
I INFORMACJE
DOTYCZĄCE
UBEZPIECZEŃ

OC firm
OC prywatne
komunikacyjne
emerytalne
na życie
zdrowotne
wypadkowe

Fundacja im. Victorii Jankowskiej

www.victorii-jankowskiej.pl

Victoria Jankowska

(1 lipca 1987 – 8 marca 2013)

Victoria Jankowska była studentką roku dyplomowego studiów magisterskich na Wydziale Instrumentalnym Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie harfy prof. Urszuli Mazurek. W roku 2011 uzyskała licencjat z wyróżnieniem.

Była również magistrem filologii polskiej Uniwersytetu Warszawskiego (specjalność: język polski i literatura polska w cywilizacji europejskiej; magisterium z zakresu komparatystyki intersemiotycznej). W 2012 roku obroniła pracę magisterską *Zygmunt Noskowski wobec literatury i kultury romantyzmu*.

Artystka współpracowała z wieloma orkiestrami, m.in.: z Polską Orkiestrą Sinfonia Iuventus, Orkiestrą Filharmonii Lubelskiej, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Płocką Orkiestrą Symfoniczną, Radomską Orkiestrą Kameralną, Orkiestrą Sinfonia Viva. Angażowała się w różne projekty, m.in.: Com'in Festiwal, Noc Muzeów, Festiwal Nauki (również jako prelegentka konferencji naukowej).

Zainaugurowała obchody Roku Lutosławskiego w Meksyku. W dniu 7 lutego 2013 r. wykonała wraz z flecistą Mariuszem Moćko recital na flet i harfę Witolda

Lutosławskiego *Trzy fragmenty na flet i harfę Recitativo arioso na skrzypce i fortepian* oraz wygłosiła po hiszpańsku wykład „Harfa w Polsce – historia, repertuar i kompozytorzy” (*El arpa en Polonia – la historia el repertorio y los compositores*).

Miesiąc później, 8 marca 2013 r., jej tak pięknie zapowiadające się życie zostało tragicznie przerwane w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze. W koncercie *Muzyczne Pary* miała zagrać utwory Piotra Czajkowskiego *Uwerturę – fantazja Romeo i Julia* i wstęp do dramatu muzycznego *Tristan i Izolda* Richarda Wagnera.

W listopadzie 2015 r. powstała Fundacja im. Victorii Jankowskiej (www.victorii-jankowskiej.pl) mająca na celu zachowanie pamięci harfistki poprzez wspieranie wszelkich inicjatyw artystycznych twórców młodego pokolenia.

Celem Fundacji jest:

- organizowanie Ogólnopolskiego Konkursu Harfowego,
 - prowadzenie niedochodowej działalności wydawniczej, w tym wydawanie nagrań młodych utalentowanych muzyków,
 - finansowanie kursów mistrzowskich dla muzyków,
 - ufundowanie stypendium dla utalentowanych muzyków,
 - niedochodowe organizowanie koncertów, warsztatów muzycznych, festiwali, oraz innych imprez artystycznych,
 - niedochodowe organizowanie pokazów muzyki i sztuki, pokazów filmowych, audycji muzyczno-słownych, pokazów audiowizualnych,
 - niedochodowe wydawanie publikacji muzyków,
 - organizowanie kwest pieniężnych,
 - pozyskiwanie sponsorów okolicznościowych i stałych,
- organizowanie koncertów dla chorych w hospicjach i szpitalach.

Kontakt: Telefon: +48 881 215 315

e-mail: fundacja@victorii-jankowskiej.pl

mojemasto

www.mm-gazeta.de

UWAGA NOWOŚĆ!
BEZPŁATNE
OGŁOSZENIA DROBNE

Kancelaria Adwokacka

Christoph Motkowski

RECHTSANWALT

DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne
dochodzenie roszczeń i sporządzanie umów
- prawo gospodarcze
obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe
sporządzanie rozliczeń podatkowych
- prawo pracy
wypowiedzenia i odpawy
- prawo drogowe
wypadki i odszkodowania
- prawo karne
obrona w sprawach karnych

Herzog-Wilhelm-Str. 21

80331 München

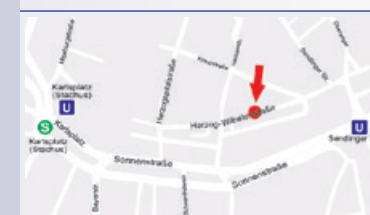
Stachus/Sendlinger Tor

Tel.: 089/218 955 62

Fax: 089/218 955 63

Mobil: 0162 8012373

E-mail: info@kanzlei-motkowski.de

www.kanzlei-motkowski.de

AGS

Agentur Grażyna Szkultecka

Agencja obsługi firm

- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!

Grażyna Szkultecka (M.A.)

Herzog-Wilhelm-Str. 21

80331 München

Tel: 089 / 86 36 98 32

Fax: 089 / 97 89 51 24

Godziny otwarcia:

- wtorki 8.30 - 20.00
- środy 8.30 - 15.00
- czwartki 8.30 - 20.00
- piątki 8.30 - 15.00
- pierwsze soboty miesiąca 12.00 - 17.00

Inne terminy
po telefonicznym uzgodnieniu

PRACUJ JAKO OPIEKUN/KA SENIORÓW W NIEMCZECH

PROMEDICA24

SPOTKANIA
INFORMACYJNE
W NIEMCZECH!

NASZE ODDZIAŁY:

Berlin: +49 160 998 466 39

Essen: +49 157 868 43 123

München: +49 170 699 66 38

Frankfurt: +49 170 77 35 672

Stuttgart: +49 174 244 80 81

Hamburg: +49 1516 15 41 385

mojemasto

HEIZUNG SANITÄR LÜFTUNG SOLAR BRENNER-SERVICE

G d b R Meisterbetrieb

Altmann – Knutelski

Herzogstandstr. 24 81539 München

Tel.: 089/69398749

Fax: 089/69398750

Mobil: 0163 7665261/62

E-mail: firma@aku-gdbr.de

MÓWIMY PO POLSKU

WYKONUJEMY USŁUGI RÓWNIEŻ NA TERENIE POLSKI

Praca w Niemczech

Pilnie zatrudnimy osoby na stanowiska:

branża przemysłowa

- spawacz MIG, MAG, TIG
- ślusarz - narzędziowiec
- mechanik samochodowy, przemysłowy
- lakiernik przemysłowy, samochodowy
- elektryk, elektronika, mechatronika
- monter instalacji sanitarnych i klimatyzacji
- komisjoner/pakowacz
- pracownik magazynu
- operator wózków widłowych
- pracownik produkcji

branża lotnicza

- mechanik lotniczy
- elektryk lotniczy

Wymagania:

- dobra znajomość języka niemieckiego
- kilkuletnie doświadczenie w danym zawodzie

Oferujemy:

- umowę o pracę na warunkach niemieckich
- atrakcyjne wynagrodzenie plus dodatki
- zakwaterowanie opłacone przez firmę
- opiekę w Niemczech przez koordynatora

Stegmann Personaldienstleistung GmbH
Tel.: +49 89/747218-20 · Tel. kom: +49 172/4090521
Ridlerstraße 37 · 80339 München
eu-recruiting@stegmann-personal.de

www.stegmann-personal.de

Ein Unternehmen der 7|S| Group.

Autobusem po Niemczech

Zainteresowanie autobusami dalekobieżnymi w Niemczech nigdy nie było tak duże. Kluczem do sukcesu wydaje się być rozbudowana oferta.

Na rynku znajdują się tuziny firm, które obsługują 330 połączeń. Biorąc jednak pod uwagę ilość kilometrów w rozkładzie jazdy, na prowadzenie wysuwa się MeinFernbus Flixbus, którego udział na rynku wynosi 73 procent. Tuż za nim znajdziemy Postbus (11 procent), Deutsche Bahn z BerlinLinienBus oraz IC Bus (w sumie 6 procent) oraz Megabus (3 procent).

Jak donosi rzecznik prasowy Związku Niemieckich Przewoźników, Matthias Schröter, rynek cały czas się rozwija. „Autobusy dalekobieżne są świetnym rozwiązaniem dla tych, którzy nie mogą pozwolić sobie na lot, przejazd samochodem lub pociągiem. Trzeba jednak mieć na uwadze to, że wprowadzenie opłat drogowych przełoży się na ceny autobusów”.

W zeszłym roku z oferty lidera na rynku, czyli MeinFernbus Flixbus, skorzystało 20 mln. pasażerów. To niemal dwa razy więcej niż w 2014 roku, kiedy to przedsiębiorstwa nawiązały współpracę.

W 2015 MeinFernbus Flixbus poszerzył swoją ofertę o wiele połączeń krajowych i międzynarodowych – i to nie tylko w Niemczech, ale również we Francji, Włoszech oraz Holandii. Od marca przedsiębiorstwo rozbudowuje swoje połączenia m.in. w kierunku Wielkiej Brytanii. Autobusy będą kursować do Londynu i Paryża dwa razy dziennie. Czas podróży wynosi około siedmiu godzin, a bilety można kupić już za 9 euro.

Nie tylko Zachód jest celem podróży MeinFernbus Flixbus. Przedsiębiorstwo współpracuje również z biurem podróży Blaguss, które organizuje wyjazdy do Chorwacji, Czech lub na Węgry. Firmy zapowiedziały również wprowadzenie tras do Słowenii, Chorwacji, Rumunii, Bułgarii oraz Bośni i Hercegowiny. Nową siecią połączeń zarządzać będzie spółka FlixBuss CEE z siedzibą w Budapeszcie i Zagrzebiu.

Ceny biletów w Niemczech są różne. Na przykład przejazd z Dusseldorfu do Berlina kosztuje około 19 euro, może jednak, w zależności od dnia tygodnia, skończyć do 40 euro. Warto cały czas sprawdzać ceny i promocje.

(Źródło: job.profi.pl)

Tłumaczenia ustne

Pomoc w urzędach

Bois się, że nie potrafisz porozumieć się w języku niemieckim?

MAM DLA CIEBIE ROZWIĄZANIE!

Pomogę Ci to zrobić, pójdę z Tobą do urzędu, banku czy lekarza.

Ty będziesz obok mnie, a Twoja sprawa będzie załatwiona bardzo sprawnie, szybko i dokładnie i fachowo, czyli tak, jak sobie życzysz.

Do tego wszystko w konkurencyjnych cenach!

Zapraszam do korzystania z oferty.

Katarzyna Limani

mobil: 0152 / 10173160

The Word Prodigy - Ewa Bembnista

Übersetzungen • Dolmetschen • Consulting • Arbeitsvermittlung

Tłumacz przysięgły

języka polskiego i niemieckiego

Moja oferta:

Tłumaczenia: uwierzytelnione, zwykle, ustne i pisemne we wszystkich zakresach

Doradztwo i pomoc urzędach:

składanie wniosków na Kindergeld, Harz IV (zasiłek na utrzymanie), mieszkania socjalne, uznanie kwalifikacji zawodowych itp., dofinansowanie do kursów języka niemieckiego, wypełnianie formularzy, sporządzanie pism urzędowych

Pomoc w poszukiwaniu pracy:

- profesjonalne sporządzanie życiorysów i podań o pracę
- wyszukiwanie adekwatnych ofert pracy
- tłumaczenie podczas rozmów kwalifikacyjnych
- tłumaczenie umów o pracę

**Fasanenstr. 148,
82008 Unterhaching**

Dojazd
(15 min. od centrum Monachium):
S3, kierunek Holzkirchen,
przystanek Fasanenpark

Tel.: 015777453603
info@wordpro.eu

www.wordpro.eu

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

języka polskiego i niemieckiego

- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze, urzędowe
- świadectwa i inne dokumenty
- uwierzytelnienia
- tłumaczenia ustne

Anna Reißig

Altstadt 105, 84028 LANDSHUT

Tel./Fax: 0871 / 97 50 44 59

Mobil: 0170 / 2 44 09 69

E-Mail: anna.reissig@t-online.de
www.polsch-niemiecki.com

Lingua Germanica & Polonica
Institut für Sprachen und Kultur e. K

• Kursy językowe o różnym stopniu zaawansowania (A1/A2/B1/B2/C1)
Deutsch am Vormittag und Deutsch am Abend

• Kursy językowe dla pracowników zmianowych (A1/A2/B1/B2/C1)
Deutsch neben der Arbeit

• Kursy dla osób 40+ (A1/A2/B1/B2/C1) - **Zu schnell? Kein Problem**

• Kursy dla dzieci i młodzieży - **Deutsch & Spaß am Vormittag und Nachmittag**

• Kurs dla matek z dziećmi **Känguruunterricht – Mit Kleinkind Deutsch lernen**

• Kurs indywidualny **Mein Deutsch**

• **Wissen und Sprechen Workshop Konversatorium**

• **Porady językowe - Sprechstunden**

Nasz adres: Theresienstraße 124, 80333 (róg Augustenstraße, stacja metra U2 Theresienstraße)

TEL: 0179 8298747, 089/12037930

Mail: german.translatio@gmx.de

WWW: lingua-institut.de

Facebook: Lingua Germanica Aleksandra Radojewska

• Godziny przyjęć: pon - czw: 9.00 - 12.30, 16.30 - 21.00, sob: 9.30 - 12.30

SZKOŁA JĘZYKOWA & BIURO TŁUMACZEŃ

- kursy językowe: niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- różnorodne formy kursów
- specjalne oferty dla firm
- tłumaczenia

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen • M.A. Aneta Sych • Dachauer Straße 178 • 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de • Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59

MIĘDZYNARODOWY PRZEWÓZ OSÓB

BUSREISEN NACH POLEN / OMNIBUS TOURS TO POLAND

- połączenia autokarowe ze 100 miast niemieckich do 165 miast polskich
- komfortowe autokary turystyczne z pełnym wyposażeniem
- dobrze, solidnie, komfortowo, tanio!

**Regularne połączenia autokarowe
kompletna oferta
SINDBAD EUROBUS**

Informacja i sprzedaż biletów w Niemczech

Biuro Podróży **ORLAND REISEN GmbH**
Karl-Götz-Str. 17, 97422 Schweinfurt

Tel.: +49 9721 / 475 900

www.orland.de eMail: schweinfurt@orland.de

Szanowni Państwo!

Biuro podróży Polenreisen w Norymberdze - informuje o możliwości nabycia biletów autobusowych zarówno do Polski, jak i do innych krajów.

Organizujemy różnorodne wycieczki, przede wszystkim do Polski, na które serdecznie zapraszamy.

Zapłatę przyjmujemy zarówno gotówką, jak i kartą.

Godziny otwarcia:
w poniedziałki, wtorki i czwartki w godzinach 9⁰⁰ do 13⁰⁰ i 14⁰⁰ do 18⁰⁰
w środy i piątki od 9⁰⁰ do 13⁰⁰
w soboty od 10⁰⁰ do 13⁰⁰

Będzie nam miło gościć Państwa w Domu Krakowskim - Krakauer Haus, porozmawiać po polsku.

**Pozdrawiamy serdecznie
Polenreisen**

POLENREISEN

Informationszentrum der Stadt Krakau

nasz adres:
DOM KRAKOWSKI - KRAKAUER HAUS

Reisebüro Polenreisen und Informationszentrum der Stadt Krakau
Hintere Insel Schütt 34, D-90403 Nürnberg
Przystanek metra „Wöhrder Wiese”

Telefon: (09 11) 22 50 31
Telefax: (09 11) 22 50 33

RZECZOZNAWCA samochodowy

Kfz-Sachverständiger

Piotr Sobiecki

Doradztwo i konsultacje!

Wyceny i kosztorysy w zakresie uszkodzeń powypadkowych pojazdów osobowych, motocykli i aut dostawczych.

Opinie techniczne sporządzane są według prawa niemieckiego i w języku niemieckim.

Na wyceny szkód powypadkowych dojeżdżamy w miejsce podane przez klienta.

WSPÓŁPRACUJEMY Z ADWOKATAMI - PRAWO POLSKIE I NIEMIECKIE

Kfz-Sachverständigenbüro Peter Sobiecki
Joseph-Dollinger-Bogen 18, 80807 München
tel.: 089/35656771, tel. kom.: 0177/5181461
fax.: 089/35656772, e-mail: info@ps-gutachter.de

www.ps-gutachter.de

Schlesische Hütte

polka restauracja w Monachium

to doskonałe miejsce dla miłośników kuchni polskiej, to idealne miejsce na spotkanie z przyjaciółmi, spotkanie biznesowe lub po prostu pyszny posiłek po pracy.

wtorek - piątek 17.00 - 22.00
oraz w porze obiadowej 11.30 - 14.00
sobota 14.00 - 23.00
niedziela 13.00 - 21.00

Truderinger Str. 40
81677 München
Kontakt: +49 89 916728
info@slaskachata.de

Serdecznie zapraszamy!

WYNAJEM PRACOWNIKÓW • WYNAJEM FIRM BUDOWLANYCH

FLEXIBAU
YOUR FLEXIBLE PARTNER

Rozmawiamy z **Andrzejem Wszolą**
- właścicielem firmy FlexiBau

Wiele firm boryka się z problemami personalnymi i każdy, kto prowadzi firmę, wie jak ciężko jest znaleźć wykwalifikowanych pracowników, szczególnie w branży budowlanej. Jeszcze trudniej jest znaleźć wykwalifikowanych pracowników na czas określony (np. jako wsparcie na jedno zlecenie, co jakiś czas). Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu rynku firma FlexiBau, uruchomiła nowy dział – wynajem pracowników/firm budowlanych.

– Skąd taki pomysł?

AW: Z branżą budowlaną jestem związany od wielu lat i wiem, z jakimi problemami się spotykałem, w przypadku ile zleceń musiałem odmówić, dlatego że w danym momencie nie było mocy przerobowych. W takiej sytuacji klienci idą do konkurencji – pewnie traciłem więcej niż tylko to jedno zlecenie. Długo czasu myślałem, jak rozwiązać ten problem. W trakcie badania rynku wyszło na jaw, że nie tylko ja go mam, że inne firmy często są w podobnej sytuacji. Tak więc rozszerzyłem spektrum możliwych rozwiązań, wychodząc poza granice własnej firmy. Na początku myślałem o współpracy kilku zaprzyjaźnionych firm, które „dzielą się” pracownikami, ale to jeszcze nie było to. Kontaktowałem się z firmami zajmującymi się leasingiem personalnym – nie znalazłem tam oferty spełniającej moje oczekiwania. Jednak dzięki temu doświadczeniu uzupełniłem system o brakujący element i stworzyłem projekt w 100% spełniający oczekiwania małych i średnich firm remontowo-budowlanych. Dzięki temu jesteśmy chyba jedyną firmą na rynku świadczącą takie usługi.

– Jak to działa?

AW: Coraz częściej zgłaszają się do nas firmy potrzebujące wsparcia przy konkretnym zleceniu, podają one kogo i na jaki czas poszukują. My sprawdzamy w naszej bazie współpracujących z nami polskich firm działających w Monachium i okolicach, kto spełnia te kryteria i ma w tym czasie możliwość podjęcia się danego zlecenia.

– Czy tylko Monachium i okolice?

AW: Od tego zaczęliśmy, ponieważ na tym terenie mamy największe doświadczenie i możliwości, ale powoli rozszerzamy zasięg – najpierw na Bawarię, a następnie (jeszcze w tym roku) planujemy objąć działalnością naszej firmy teren całych Niemiec.

– Jakie firmy są w waszej bazie i jak można do niej trafić?

AW: Współpracujemy z wieloma firmami zarówno z branży budowlanej, jak i około budowlanej; od pomocników do prac fizycznych po wykwalifikowanych instalatorów, monterów, brygady/osoby wykonujące kompleksowe remonty czy też specjalizujące się w wybranych dziedzinach (płytki, podłogi drewniane, ocieplenia, tynki, elektryka itp.).

Warunkiem podjęcia współpracy jest posiadanie działalności gospodarczej, doświadczenia i opinii potwierdzającej rzetelne wykonywanie zleceń. Na adres mailowy office@flexibau.de należy wysłać zgłoszenie i dołączyć kopie dokumentów firmowych, a także opisać zakres wykonywanych prac wraz z informacją, czy firma posiada sprzęt do ich wykonywania, krótki opis dotychczasowej działalności, miejsc działania firmy (wykonywanych zleceń), a także stopień znajomości języka niemieckiego pracowników.

– Czyli, jak rozumiem, niejako wspieracie polskich rzemieślników na terenie Niemiec.

AW: Tak, jak najbardziej. Wychodzę z założenia, że powinniśmy trzymać się razem „na obczyźnie” i pomagać sobie nawzajem (choć nie zawsze wychodziło mi to na dobre). Często pomagam osobom, które z nami współpracują, nawet w sprawach niezwiązanych z pracą, co pomaga w tworzeniu dobrych relacji i zaufania. W zamian oczekuję jedynie rzetelności i wspólnego budowania pozytywnego wizerunku polskich firm w Niemczech.).

– W takim razie nie pozostaje mi nic innego niż pogratulować Panu pomysłu i życzyć powodzenia i sił do pracy.

FLEXIBAU
YOUR FLEXIBLE PARTNER

Kompleksowe usługi dla TWOJEGO BIZNESU

Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

Mitglied im Bundesverband selbstständiger
Buchhalter und Bilanzbuchhalter
b.b.h.

MOJA KSIĘGOWOŚĆ JEST W DOBRYCH RĘKACH

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających wszelkie decyzje przedsiębiorcze
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Niemczech
- sporządzanie bieżących rozliczeń kadrowych

80336 München Paul-Heyse-Str. 6 T: 089 / 322 123 78 F: 089 / 322 123 79

POLSKI SALON FRYZJERSKI

Eugeniusz Ochmann

www.salon-ochmann.de

Landsbergerstr. 12
80339 München
tel: 089/5023146
Tram. 18 i 19 Holzapfelstr.
(przed salonem)

DLA PANI	DLA PANA
Strzyżenie od 15€	Strzyżenie od 13€
Balejage od 35€	Mycie, strzyżenie, woda do włosów, masaż od 19€
Pasemka od 25€	

Wiola, Renata, Anna, Konrad, Dawid, Eugeniusz
Zapraszają: pn-pt 9-19, sob 9-15

Salon Fryzjerski
Magda

SERDECZNIE
ZAPRASZA
PANIE
I PANÓW

od wtorku do piątku w godz. 9:30-18:00
oraz w soboty w godz. 9:30-16:00
Tel.: 089 / 260 26 202
Herzog-Wilhelm-Str. 25, 80331 München

↑ UWAGA: NOWY ADRES!!!!

Zostań naszą MISS!

MISS POLONIA in Deutschland 2016

Jeśli masz skończone 18 lat, jesteś panną i na stałe mieszkasz w Niemczech, to właśnie Ty możesz zostać MISS POLONIA in Deutschland 2016. Jak co roku na uczestniczki finałów czekają cenne nagrody!

Czekamy na Twoje zgłoszenie!

Warunki uczestnictwa:

- wiek: w maju 2016 r. ukończone 18 i nieprzekroczone 25 lat;
- stan cywilny – panna;
- stałe zameldowanie w Niemczech;
- nie wymagamy posiadania polskiego obywatelstwa;
- mile widziana znajomość języka polskiego

Zgłoszenia należy wysłać na adres:
GS Agentur, Sperberstr. 56, D-33604 Bielefeld.
Dodatkowo, drogą elektroniczną na adres:
info@gsagentur.de prosimy przesłać zdjęcia kandydatki (portretowe, całej sylwetki oraz w stroju kąpielowym) w dobrej rozdzielczości.

Więcej informacji na stronie:
www.miss-polonia-deutschland.de

USŁUGI INFORMATYCZNE
MONACHIUM

- SERWIS • KONSULTACJE • SIECI
 - INTERNET • STRONY WWW
- 0 151 147 54 149

Barbara Müller

KWIATY DO POLSKI Tel: 07021 861 169

TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE - ZAPRASZAMY
Przy zamówieniu podaj numer 06 - to mała niespodzianka

KWIATY
uważa się za najbardziej elegancką formę okazywania uczuć
DLA
jubilatów, solenizantów lub tak po prostu bez okazji
KAŻDEGO
komu chcemy pogratulować, podziękować lub dodać otuchy

W naszej ofercie między innymi:

Bukiety okolicznościowe + sekt, piwa,
wina lub bomboniera, kawa, maskotka,
kosze kwiatowe, kosze obfitości, wiązanki, wieńce...

Kwiaty dostarczamy także na terenie całych Niemiec oraz innych państw

Fax: 07021 86 32 25

POL-KWIAT
EKSPRES KWIATOWY

www.polkwiat.eu

Logopädie
im Münchner Osten
Terapia
mowy

Terapia wszystkich zaburzeń mowy u dzieci (także przy wielojęzyczności), jak również neurologicznych zaburzeń mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO NIEMIECKU LUB PO POLSKU

Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych we wszystkich kasach chorych

Anna Machowski
& Kolleginnen

Teuchertstr. 28, 81829 München
Tel.: 089-189 042 09
Mobil: +49-(0) 179 676 32 72

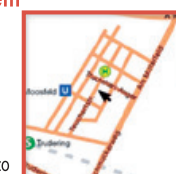
sprachtherapie_machowski@yahoo.de

Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem

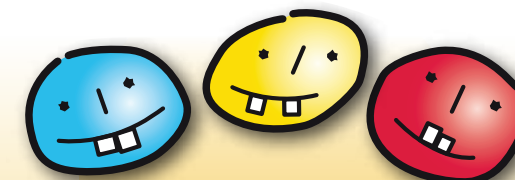
DOJAZD:

- U2 - kierunek Messestadt Ost - stacja Moosfeld
- S4 - kierunek Ebersberg - stacja Trudering
- autobus nr 139 z Messestadt Riem - przystanek Truchthari-Anger

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Wir behandeln alle Typen

Ortodoncja
Dr.med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32
Riem-Arcaden, Werner Eckert Str. 10, 81829 München Tel. 089/43 57 07 57
Poing, Alte Gruber Str. 6 Tel. 08121/9 95 90 55

info@dr-gremminger.de www.dr-gremminger.de

DYSTRYBUCJA
PRASY POLSKIEJ
NA TERENIE NIEMIEC

Z PEŁNYM PRAWEM ZWROTU EGZEMPLARZY NIESPRZEDANYCH

www.prasa-polska.com

ADALMAR SPRZEDAŻ HURTOWA
PRENUMERATA

030-77391863
030-77391864

BARDZO TANI REGULARNY TRANSPORT TOWARÓW DO 1,5 TONY Z NIEMIEC DO POLSKI

mojemiesto
www.mm-gazeta.de

UWAGA NOWOŚĆ!

BEZPŁATNE OGŁOSZENIA DROBNE

Züricher Str. 29
81 476 München
(U3 Forstenrieder Allee)
Tel. 089 7593738
info@beautyimforum.de
www.beautyimforum.de

przyjmę kosmetyczkę z doświadczeniem

Plany urlopów letnich

Kontynuując naszą serię o propozycjach na letni urlop, przedstawiamy dziś dwa kolejne regiony, które są, naszym zdaniem, idealnym miejscem na letni odpoczynek. Ponownie zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszego biura i zapoznania się ze szczegółową ofertą wyjazdową.

► PORTUGALIA

Kierując się na południowy zachód Europy, przyjrzyjmy się bliżej niewielkiej Portugalii. Kraj ten jest miejscem posiadającym wspaniałe i różnorodne atrakcje, ale jeszcze nie do końca odkryty przez turystów. Portugalia oferuje zarówno unikalne zabytki, jak i atlantyckie plaże, znane kurorty nadmorskie i rezerваты przyrody, a także tradycyjną kuchnię obfitującą w ryby i owoce morza oraz wino porto, z którego słynie położone na północy kraju miasto Porto.

Najbardziej popularnym regionem Portugalii jest położona nad Oceanem Atlantyckim Algarve. Jest to kraina pełna słońca, lazurowej wody i bajkowych plaż, które otaczają niezwykle malownicze klify.

Stolicą regionu jest Faro usytuowane nad rzeką Ria Formosa. Miasto posiada urokliwą starówkę i kilka ciekawych muzeów. Kiedyś starówkę otaczały średniowieczne mury, z których do naszych czasów zachowały się zaledwie fragmenty.

Za murami rozciąga się labirynt urokliwych uliczek, które wieczorami tworzą iście bajkową atmosferę. Najważniejszym zabytkiem Faro jest katedra. W swej historii świątynia przeżyła trzęsienie ziemi i wiele grabieży. Szczególnie interesujący jest

zdobiący wieżę portal, renesansowe obrazy oraz kolorowe organy. Z dzwonnicy kościoła rozciąga się piękny widok na miasto i okolicę.

W Faro można zwiedzić też majestatyczną barokową świątynię Igreji do Carmo, którą budowano przez około 130 lat. Wnętrze kościoła wypełniają pochodzące z przykościelnego cmentarza kości i czaszki zakonników.

Region Algarve to jeden z najbardziej nasłonecznionych regionów w Europie. Od czerwca do września prawie nie występują tam opady deszczu, a więc pogoda jest niemal gwarantowana. Zima w Faro przypomina z kolei naszą wiosnę z temperaturami około 15–20 stopni.

Jeśli nabraliście Państwo ochoty na wizytę w Portugalii, zapraszamy do skorzystania z ofert niemieckich organizatorów turystyki, z którymi mogą się Państwo zapoznać w naszym biurze podróży.

► SYCYLIA

Kolejnym godnym polecenia miejscem na odpoczynek jest przepiękna wyspa „konkurstów i pereł”, położona w południowej części Włoch Sycylia.

Ta największa wyspa Morza Śródziemnego ma do zaoferowania wiele atrakcji turystycznych. Sycylia jest idealnym celem urlopowym zarówno dla rodzin z dziećmi, jak i dla par.

Rozciągające się kilometrami kameralne plaże zarówno piaszczyste, jak i kamieniste, egzotyczna przyroda, antyczne ruiny i oszałamiające zabytki, arcydzieła architektury wzbogacone wpływami sztuki bizantyjskiej, arabskiej oraz normańskiej to tylko niektóre atrakcje tego regionu.

Sycylia to także Etna – najwyższy (czyńny!) wulkan w Europie, podmorskie groty i niesamowity wąwóz Alkantary, a także kuchnia regionalna, którą trudno sobie wyobrazić bez miejscowych gatunków oliwy i wina.

Stolicą Sycylii jest położone na wzgórzach malownicze miasto Palermo. Nad okolicą góruje Monte Pelegrino, wzgórze o wysokości 600 metrów, z którego można oglądać panoramę miasta. W centrum Palermo znajdują się liczne zabytki, z których najcenniejsze pochodzą z okresu panowania Normanów.

Najbardziej znanym budynkiem w Palermo jest zbudowana w 1185 roku Katedra. Wewnątrz świątyni przechowywane są relikwie świętych: Krystyny, Agaty i Kosmy. Ciekawostką jest heliometr – dawne

urządzenie do pomiaru czasu znajdujące się na posadzce świątyni.

W mieście można znaleźć bardzo dużą liczbę kameralnych hoteli w zabytkowych kamienicach w centrum. Ich standard i ceny są bardzo zróżnicowane – od 50,00 do 200,00 euro za pokój dwuosobowy, w zależności od standardu.

Sycylia oferuje bogate możliwości wypoczynku aktywnego poprzez wędrowki, nurkowanie oraz inne sporty wodne.

Chętnie wesprzemy Państwa w wyborze odpowiedniego noclegu jak również zaplanujemy z Wami wymarzony urlop we włoskiej aurze. Zapraszamy do wizyty w Travel & Dream!

Autorem artykułu jest pracownik biura podróży Travel & Dream Anna Hillenbrand

Nasze aktualne oferty urlopowe

Algarve

Hotel Algarve Gardens – Alfamar Villas

25.05.–01.06.2016
już od 346,00 € za osobę z HP

Hotel Casablanca Inn

03.07. – 13.07.2016
już od 682,00 € za osobę z HP

Hotel Clube Praia da Rocha

01.06.–08.06.2016
już od 418,00 € za osobę z AI

Hotel Monica Isabel Beach Club

19.06.–29.06.2016
już od 845,00 € za osobę z AI

Sycylia

Hotel Santa Lucia e le Sabbie d'Oro

29.06.–06.07.2016
już od 410,00 € za osobę z HP

Hotel Valtur Portorosa

18.07.–25.07.2016
już od 670,00 € za osobę z AI

Hotel Le Dune Beach Club

30.06.–10.07.2016
już od 838,00 € za osobę z AI+

Hotel Valtur Portorosa

26.09.–06.10.2016
już od 764,00 € za osobę z AI

Będzie nam miło powitać Państwa w naszym biurze **Travel & Dream, Nordendstraße 44, 80801 München, Tel. 089-200 600 280, info@travelanddream.de**

TRAVEL & DREAM
TRAVEL DESIGNER FOR YOUR DREAMS

Travel & Dream
Nordendstraße 44, 80801 München
Tel. 089-200 61 280
info@travelanddream.de
www.travelanddream.de
www.bavaria-reisebuchen.de

TEKST I ZDJĘCIA Sebastian Wieczorek

Jezioro Garda

największe włoskie jezioro

Malowniczo wciśnięte między Alpy, dawniej przykuwało uwagę romantyków. Dziś nad jezioro Garda chętnie przyjeżdżają turyści, aby żeglować, wędrować po okolicy lub odpoczywać nad jego brzegami. Woda należy do najczystszych spośród wszystkich włoskich jezior, a jej kolor przypomina błękit Adriatyku.

Jezioro Garda jest najpiękniejszym i największym jeziorem we Włoszech. Położone jest w połowie drogi między Wenecją a Mediolanem, w pobliżu malowniczego i pełnego słońca masywu górskiego grupy Baldo, łączącego cztery regiony północnych Włoch. Krajobraz wokół włoskiego jeziora Garda jest malowniczy i bardzo urozmaicony. Północna część Gardy otoczona jest urwistymi skałami i swoim wyglądem przypomina fiord, południowa natomiast jest niczym niezamknięte morze. Swym urokiem zachwycało Goethego i zachwyca każdego, kto tutaj przybywa. Wokół położonych jest kilkanaście typowo włoskich romantycznych miasteczek z wąskimi uliczkami, klasycznymi włoskimi restauracjami oraz tarasami widokowymi na góry i pofalowany brzeg Gardy. Mimo bliskości gór dni wiosną i latem są upalne, a woda w jeziorze zachęca do kąpieli.

Szlakiem przybrzeżnych miast

Najchętniej wracam do Salò. To niewątpliwie jedno z najpiękniejszych miast nad jeziorem Garda. Leży ono przy zachodnim brzegu i charakteryzuje się interesującymi zabytkami oraz wspaniałym krajobrazem. Znajduje się tu najdłuższa nadbrzeżna promenada, a być może i najpiękniejsza. Wzniesiona została po trzęsieniu ziemi w 1901 roku, kiedy to prawie całe miasteczko zostało zrównane z ziemią. Salò zapisało się również w najnowszej historii, kiedy to w roku 1943 Mussolini wybrał je na stolicę faszystowskiej Republiki Socjalnej. Zwiedzając miasto, warto zajrzeć do leżącej przy brzegu jeziora katedry Santa Maria Annunziata z roku 1453.

Warto zatrzymać się w Riva del Garda. To najbardziej znana miejscowość przy północnej części jeziora. Jest drugą co do wielkości miejscowością nad brzegiem Garda. Miasto, dzięki strategicznemu położeniu, docenili już Rzymianie, w latach późniejszych należało do Habsburgów, a częścią Włoch stało się dopiero po I wojnie światowej. Będąc w Rivie warto zobaczyć „Chiesa dell'Inviolata”, czyli barokową świątynię uważaną za najwspanialszą w okolicy. Tak jak w wielu miasteczkach nad jeziorem, także i tutaj swój zamek miała rodzina Scaligeri. Dzisiaj znajduje się Museo Civico, w którym można podziwiać wystawy związane z historią miasta. Riva posiada także przepiękną starówkę, wejścia na nią strzegą trzy bramy miejskie. Z lokalnych przysmaków zapamiętałem doskonale kluseczki z dodatkiem szpinaku i sera ricotta, zapiekane w piecu i wspaniale pachnący chleb z oliwkami, w skład którego wchodzi orzechy włoskie i doskonały ser. Warto spróbować!

W południowej części jeziora Garda leży miasteczko Peschiera del Garda. Jest ono renomowanym kurortem turystycznym, a także ważnym ośrodkiem handlowym. Jeżeli jednak chcesz czegoś doświadczyć poza leżeniem na plaży, to z pewnością interesującym miejscem będą wenecko-austriackie fortyfikacje – po niektórych fragmentach murów można spacerować. Miasteczko kusi również licznymi knajpkami rozsyłanymi po wąskich uliczkach oraz pięknej starówce, można w nich usiąść i skusić się na kieliszek wina.

Przy południowym brzegu jeziora Garda znajduje się mały półwysep, na którego końcu leży niewielkie kilkutysięczne miasteczko Sirmione. Według kronik miasto to może pochodzić już z czasów Etrusków, czyli z IV–V w. p.n.e. Niestety, na miejscu nie znaleziono żadnych pozostałości z tamtego okresu, dlatego też narodziny miasta datowane są na lata między 1 rokiem przed Chrystusem, a 1 po

narodzeniu Chrystusa, ponieważ wtedy wybudowane zostały „Grotte di Catullo”, które znajdują się na samym koniuszku tego małego półwyspu. Groty to nic innego jak szczątki willi, która według zapisków należała do poety Katullusa. Jednak najbardziej znanym zabytkiem Sirmione jest XIII-wieczny zamek na wodzie wzniesiony przez Mastino della Scala. Miasteczko znane jest również – i to już od czasów Cesarstwa Rzymskiego – jako uzdrowisko. Woda o temperaturze 70 stopni wzbogacona o siarkę pomocna jest w leczeniu chorób dróg oddechowych czy schorzeń reumatycznych.

Stolica żeglarstwa

Jezioro Garda jest prawdziwym rajem dla wszystkich entuzjastów żeglarstwa, windsurfingu i pływania. Okolicą szczególnie

atrakcyjną dla żeglarzy i windsurferów jest północna część jeziora Garda. Rejon ten korzysta z dobrodziejstw śródziemnomorskiego klimatu, a co najważniejsze – wieje tu specyficzny południowy wiatr, nazywany „Ora”, dzięki któremu jezioro Garda stało się jedną ze światowych stolic żeglarstwa. Co roku organizowane są tam imprezy regatowe o międzynarodowej renomie, a swoje siedziby mają znane kluby żeglarskie i windsurferingowe.

Raj dla rowerzystów

Jezioro Garda to świetne miejsce do aktywnego spędzenia czasu i urlopu na rowerze. Trasy wokół jeziora są świetnie przygotowane do kolarstwa górskiego. Piękne jezioro otoczone majestatycznymi górami sięgającymi 2000 m n.p.m. to wyzwanie dla

rowerzysty górskiego. Warto zwrócić uwagę na to, iż samo jezioro znajduje się na wysokości zaledwie 65 m n.p.m. Na szczególną uwagę zasługują północne tereny jeziora, które dość mocno wcinają się w Alpy. Z kolei dla rowerzystów rekreacyjnych Garda jest świetną metą kilkudniowej podróży z tyrolskich przełęczy, dolinami rzek Eisack i Adygi. Jedzie się niemal wyłącznie po oddzielonych od ruchu samochodowego nowiutkich asfaltowych ścieżkach, w rowerowych tunelach i po wiaduktach – istnych cudach rowerowo-drogowej inżynierii. Po drodze niemal ocieramy się o pionowe skały, mijamy gwarne średniowieczne miasta i niezliczone zamki. Po aktywnym dniu na rowerze zregenerujemy siły na plaży, przydadzą się na kolejny dzień jazdy.

SINDBAD

TICKET CENTER

ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA

ZOB an der Hackerbrücke

Einkaufspassage • Hackerbrücke 4-6 • 80335 München

☎ 089/54 54 89 89 ☎ 089/55 07 77 57

E-Mail: muenchen@sindbad-gmbh.de

Dr. med. Małgorzata Ritter

Specjalistka Medycyny Ogólnej | Lekarz domowy i rodzinny | Medycyna Estetyczna

- badania zdrowotne, przedoperacyjne, Labor, EKG, Holter, Sonografia, Spirografia
- badania okresowe kobiet, mężczyzn i młodzieży
- terapia zmarszczek: kwas hialuronowy, botulina
- mezoterapia: wypadanie włosów, bóle stawów

82178 Puchheim
Adenauerstr. 6
Tel. 089/ 80 43 50
Fax 089/ 89 02 09 17
www.arztpraxis-ritter.de

GODZINY PRZYJĘĆ:
pn. - pt. 9.00 – 12.00 oraz pn., wt., czw., 16.00 – 18.00

Dr med. Norbert Karasiński
Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

- prowadzenie ciąży
- diagnostyka prenatalna
- leczenie niepłodności-diagnostyka i terapia
- cytologia
- operacje ginekologiczne, plastyczne brzucha i piersi
- oraz operacje miejsc intymnych w Wolfart Klinik

82152 Planegg k. Monachium
Bahnhofstr. 41
tel: 089 / 859 55 59
www.karasinski.de/pl

Godziny przyjęć:
pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)
Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof

endokrynologia . chiroterapia (kręgarz) . akupunktura

dr med tymiec
lekarz internista - ogólny

tel.: 089 488 493 • fax: 089 489 21 12

Steinstr. 30 • 81667 München
(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

Dr. med. Marian Tymiec

PONTES
DORADZTWO PSYCHOLOGICZNE
COACHING I PSYCHOTERAPIA

www.praxis-pontes.de

Mühlthaler Straße 91A, 81475 München
tel. +49 157 88727501

Elżbieta Horemska - Kręcicka
Heilpraktikerin für Psychotherapie

- Profesjonalna pomoc w trudnych sytuacjach życiowych i momentach kryzysu.
- Wzmacnianie komfortu psychicznego i autonomii.
- Wspieranie konstruktywnych rozwiązań na drodze do osobistej przemiany.
- Pomoc w rozpoznaniu i przekroczeniu wewnętrznych blokad i schematów.
- Kształtowanie osobistego i zawodowego potencjału oraz odkrywanie nowych perspektyw.
- Trening relaksacji i uważności jako antidotum na codzienne stresy.
- Terapia par i rozwój umiejętności budowania relacji.
- Trening skutecznej komunikacji.
- Coaching dla przyszłych rodziców.

ZINTEGROWANE METODY I UROZMAIACONE TECHNIKI TERAPEUTYCZNE
INNOWACYJNE I ZINDYWIDUALIZOWANE PODEJŚCIE DO KLIENTA

STOMATOLOG

dr. medycyny dentystycznej
Katharina Juretzki

Amalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)
80799 München

Tel.: 089/39 37 20

**Lekarz
Ogólny-Internista**

Feldmann Irena

Landsberger Straße 497
81241 München

Telefon: 089/88 14 89
Fax: 089/82020328
feldmann.irena@yahoo.de

Masz problem z alkoholem?
Skontaktuj się z nami

Polskojęzyczna Intergrupa
Anonimowych Alkoholików „Bawaria”

Strona internetowa: www.aabawaria.pl
Adres e-mail: kontakt@aabawaria.pl
Tel. 0151- 45495514

Szansa dla samotnych

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymonialne
z 18-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

- * Pomaga Nawiązać Znajomości
- * Poznać Ciekawych Ludzi
- * Zawrzeć Przyjaźń Lub Małżeństwo

*Pragniesz zmienić swoje życie,
odnaleźć partnera/partnorkę,
o którym zawsze marzyłeś,
nie czekaj na przypadek,
pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się,
jak satki naszych szczęśliwych par,
że naprawdę warto!*

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!
TEL. 089-326 00 321
089-326 00 322

Nasza dewiza:
Uczciwość - Dyskrecja
Profesjonalizm - Skuteczność

Schatzi & Hundesalon

Ursula Kuszka
Dyplomowany Groomer
Gartenstr. 1, 82110 Germering
Tel.: 0157 / 56876380

Nasze usługi:

- Kąpanie / Suszenie
- Strzyżenie
- Trymowanie
- Wyczesywanie podszerstka
- Odkośnięcie
- Obcinanie pazurów
- Pielęgnacja uszu

**Terminy po wcześniejszym
uzgodnieniu telefonicznym**
od Pn. do Pt. od 9:00
Tel.: 0157 / 56876380

Dr. med. Adam Konieczny
Specjalista ginekolog i położnik

*z rozszerzoną specjalizacją w zakresie:
„Specjalnej operatywnej ginekologii” i
„Specjalnego położnictwa i perinatologii”
były ordynator w Niemczech i wieloletni adiunkt
Klinik w Heidelbergu i Münster (Westfalia)*

Marktler Str. 2A
84489 Burghausen
Tel.: 0049 8677 3001

Operacje ginekologiczne, plastyczne i zabiegi kosmetyczne
Prowadzenie i nadzór ciąży normalnych i patologicznych
Onkologia ginekologiczna i chemioterapia
Diagnostyka i terapia w zakresie ginekologii urologicznej
3D- / 4D – Ultrasonografia
Diagnostyka i terapia niepłodności

Pon.– Pi. 8 – 12 Pon. i Czw. 15 – 18; Wt. 13 - 16

BARBARA-APOTHEKE

Karin Kandziora
Farmaceuta

80798 München
(na rogu Schleißheimer Straße)
Keuslinstraße 17
tel. 089 180 546

U2 Josephplatz
pon. - pt. 8.30 – 18.30 | sob. 8.45 – 14.00

MÓWIMY PO POLSKU

Zahnarzt am Marktplatz
Joanna Kozłowski

Lekarz Stomatolog
Specjalista Implantolog

Marktplatz 7, 85375 Neufahrn
Tel. 08165-4866, Fax 08165-708676

Zakres leczenia:

- leczenie dzieci i dorosłych,
- profilaktyka,
- wypełnienia światłoutwardzalne i porcelanowe,
- leczenie kanałowe,
- korony, mosty i protezy,
- system CEREC,
- implanty,
- leczenie paradontozy,
- szyny zgryzowe,
- zabiegi kosmetyczne (np. wybielanie, licówki).

Gabinet mieści się w centrum Neufahrn
na północ od Monachium, samochodem A9
- kierunek Norymbergi - zjazd Eching, Neufahrn, S-Bahn S1

GODZINY OTWARCIA:
pon. wt. śr.: 9.00-13.00 / 14.00-18.00
czw.: 11.00-18.00; pt.: 9.00-14.00

Skorzystaj z naszych nowoczesnych pomieszczeń

ŁAMLIWOŚĆ

naczyń krwionośnych

lek. stom.

Marian Znorowski

cz. II

System naczyniowy organizmu to ukryta gęsta sieć powiązań wszystkich komórek z życiowo ważnymi organami wewnętrznymi, w której płynie krew od serca do organów i dalej do wszystkich komórek organizmu, a od nich powraca do serca. Drogą tych powiązań nie tylko transportowane są razem z krwią życiowo niezbędne substancje, ale dzięki temu systemowi powiązań możliwa jest odporność, stała temperatura ciała i stała wysokość pH, czyli aktywność jonów hydroniowych. Rola systemu naczyniowego organizmu dla podtrzymania życia jest niepodważalna.

Profilaktyka

Nabytej łamliwości naczyń krwionośnych można w dużym stopniu zapobiegać, prowadząc zdrowy tryb życia. Ryzyko jej wystąpienia można zmniejszyć poprzez troskę o wystarczająco dużą aktywność fizyczną, rzucając palenie oraz unikając stresujących sytuacji, regulując poziom cholesterolu niskiej gęstości frakcji LDL we krwi, czego wyrazem jest prawidłowa dieta.

Jednym z najważniejszych elementów diety jest ograniczenie spożycia nasyconych kwasów tłuszczowych na korzyść nienasyconych kwasów omega-3, takich jak kwas alfa-linolenowy ALA (ang. alpha-linolenic acid), zawarty w siemieniu lnianym, oleju lnianym, orzechach włoskich i brazylijskich, oleju rzepakowym, sojowym i zielonych warzywach liściastych, czy kwasów eikozapentaenowych EPA (ang. eicosapentaenoic acid) i dokozaheksaenowych DHA (ang. docosahexaenoic acid), zawartych w tłustych rybach oceanicznych, glonach i wodorostach. Kwasy te obniżają ciśnienie tętnicze krwi i działają przeciwzakrzepowo. Dalszym elementem diety jest zwiększenie udziału energii pochodzącej z białka roślinnego.

Świadomi znaczenia profilaktyki dla układu krążenia powinniśmy zwrócić również uwagę na podaż substancji o właściwościach przeciwutleniających, takich jak: witamina C, witamina E, beta-karoten, flawonoidy, kwasy fenolowe, antocyjany. Ze względu na korzystne działanie witamin o właściwościach antyoksydacyjnych oraz witamin B6, B12 i B2, a także kwasu foliowego, dieta powinna być bogata w warzywa i owoce, zwłaszcza nasiona roślin strączkowych, zawierających stosunkowo mało metioniny i cysteiny, należących do grupy aminokwasów siarkowych.

Zmiany zachodzące w naczyniach krwionośnych wpływają na ogólny stan zdrowia

Zwiększona łamliwość naczyń krwionośnych ma dalekosiężne skutki i prowadzi nie tylko do skłonności do krwawień, ale też do komplikacji naczyniowo sercowych. Bowiemy ograniczenie funkcjonalności naczyń prowadzi do obciążenia, a z czasem osłabienia pracy serca, a w konsekwencji do niedokrwienia życiowo ważnych organów i ograniczenia funkcji komórek organizmu. Komplikacje takie, jeśli nie są leczone, prowadzą do powstania chorób nie tylko systemu naczyniowo-sercowego, ale także chorób systemicznych organizmu. Stąd przy pierwszych objawach słabości naczyń włosowatych należy podjąć odpowiednie kroki w celu ich wzmocnienia. Istnieje szereg substancji roślinnych, które niosą oczekiwane rezultaty.

Substancje zapobiegające łamliwości naczyń

Doniosłe znaczenie dla integralności naczyń krwionośnych posiadają flawonoidy. Należą one do związków organicznych grupy polifenoli. Obok silnej aktywności przeciwutleniającej wykazują flawonoidy także dobroczynne działanie na naczynia krwionośne, zmniejszając przepuszczalność, kruchość i łamliwość ich ścian. Ponadto, działając rozkurczająco, lekko obniżają ciśnienie krwi, przeciwdziałają agregacji płytek krwi, zmniejszając ryzyko zakrzepów naczyń krwionośnych. Związki te o tak doniosłych skutkach dla naczyń krwionośnych występują w licznych roślinach w naszym otoczeniu.

Sposród substancji zapobiegających łamliwości i przepuszczalności naczyń włosowatych należy na pierwszym miejscu wymienić rutynę. Jest ona naturalnym związkiem z grupy flawonoidów pochodzenia roślinnego, składającym się z kwercetyny i dwucukru. Jak większość flawonoidów posiada właściwości uszczelniające naczynia krwionośne, powodujące zmniejszenie ich łamliwości i przepuszczalności. Rutyna wykazuje także właściwości przeciwutleniające i zapobiega powstawaniu niektórych wysoko reaktywnych wolnych rodników, co pozytywnie działa przede wszystkim na stan, elastyczność i trwałość delikatnych naczyń włosowatych. Chroniąc część lipidową komórek przed zniszczeniem na skutek utlenienia, rutyna stabilizuje błony komórkowe i ogranicza aktywność procesów zapalnych. Spowalnia przy tym utlenianie witaminy C, przedłużając tym samym jej działanie. Zmniejsza cytotoksyczność utlenionego cholesterolu i tym samym powoduje obniżenie ryzyka chorób sercowych i miażdżycy. Jak donoszą wyniki ostatnich badań, rutyna zapobiega nadmiernej krzepliwości krwi. Źródłem rutyny są: aronia czarna, ruta, berberys pospolity, bez czarny, gryka tatarska, dziurawiec zwyczajny, fiołek trójbarwny, kapary cierniste, mięta pieprzowa, podbiał zwyczajny, szczaw, rozchodnik ostry, perełkowiec japoński. W rutynę bogate są również warzywa, jak: cebula, pomidory, słodkie ziemniaki, brokuły, szparagi, marchewka i papryka oraz owoce, jak: pomarańcze, jagody, cytryny, limonki, wiśnie, winogrona, śliwki, brzoskwinie, morele, grapefruity i owoce dzikiej róży. Ponadto substancję tę można znaleźć w różnych gatunkach herbaty, winie i propolisie.

Lekiem z grupy leków przeciwkrwotocznych o działaniu hemostatycznym jest etamsylat. Główny mechanizm działania przeciwkrwotocznego polega na wzmocnieniu i uszczelnianiu śródbłonna naczyń krwionośnych, co powoduje zmniejszenie ich łamliwości i przepuszczalności. Skraca czas krwawienia, nie powodując zaburzeń w układzie krzepnięcia. Znajduje zastosowanie zarówno w profilaktyce jak i leczeniu skaz naczyniowych. Pamiętać należy, że etamsylat działa jedynie wspomagająco, stąd przy masowych krwawieniach niezbędne jest ustalenie powodu krwawienia i zastosowanie leczenia przyczynowego. Zapobiegawczo stosować można etamsylat w chorobach przebiegających ze zwiększoną łamliwością

i przepuszczalnością naczyń włosowatych, zwłaszcza przy miażdżycy, cukrzycy, nadciśnieniu tętniczym itp. Lecznice zastosowanie etamsylatu ma miejsce przy plamicach pochodzenia naczyniowego, jak np. przy zapaleniu naczyń związanym z tworzeniem się kompleksów IgA. Także przy plamicach pozakaźnych, starczych i związanych z zaburzeniami krążenia żylnego etamsylat znajduje terapeutyczne zastosowanie.

Właściwości uszczelniające i zapobiegające łamliwości naczyń włosowatych posiadają także: ekstrakt z oczaru wirginijskiego, dziurawiec, wyciąg z arniki górskiej i kasztanowca, wyciąg z kwiatów dzikiego mirtu, ekstrakt z miłorzębu japońskiego. Również borówka skutecznie zmniejsza łamliwość naczyń włosowatych i żylnych. Zawarte w czarnej jagodzie antocyjanozydy zwiększają drożność naczynek krwionośnych w gałce ocznej, poprawiając jej zaopatrzenie w tlen. Owoce czarnej porzeczki działają ochronnie na ścianki naczyń krwionośnych, zapobiegając miażdżycy i obniżając ciśnienie. Resweratrol silnie hamuje agregację trombocytów i zapobiega arteriosklerozie, a przy dłuższym stosowaniu rozpuszcza płytki cholesterolowe osadzone na ściankach naczyń krwionośnych.

Nie sposób wyliczyć wszystkich roślin, których właściwości przyczyniają się do poprawienia integralności naczyń. Owoce winorośli zawierają antocyjany, których obecność ochrania ściany naczyń krwionośnych, zmniejsza ich przepuszczalność, łamliwość, kruchość, a reagując z kolagenem zwiększa spójność tkanki łącznej. Szypułki wiśni bogate są w kumarynę, która zapobiega powstawaniu skrzepin i zatorowaniu naczyń krwionośnych. Wyciąg z nasion kasztanowca zwyczajnego zmniejsza kruchość i łamliwość naczyń krwionośnych oraz hamuje powstanie wysięków i obrzęków. Bratek polny charakteryzuje się dużą zawartością rutyny. Zaś kwas krzemowy i flawonoidy roślinne znajdują się w wyciągach z gryki, perełkowca, miłorzębu, skrzypu, oczaru, kasztana i nostryka. Wszystkie wspomniane rośliny i zawarte w nich substancje przyczyniają się do poprawy przepływu krwi i w konsekwencji do poprawy zdrowia, którego utrzymanie jest naszym największym pragnieniem.

Na pytania odpowiada

dr Marian Znorowski

tel.: 08131/729440; 089/9579500;

praxis@znorowski.com

Stomatolog

dr Marian Znorowski

stomatologia ogólna
stomatologia dziecięcaAm Oberanger 14
85221 Dachau

Tel.: 08131/729 440

www.znorowski.de
praxis@znorowski.com

w szczególności:

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową

pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

Dr. MU Debrecen **Zsuzsanna Linde-Krakowsky**
DERMATOLOG • ALERGOLOGViebigplatz 4, 80686 München
tel. 089/573 356; fax 089/578 942

- Hautärztin
- Allergologie
- Venerologie
- Laserchirurgische Behandlung
- Ästhetisch-kosmetische Medizin

MÓWIMY PO POLSKU
(lekarz niemieckojęzyczny)

www.dr-linde.de

DŁUGOLETNI DOŚWIADCZENIE W DERMATOLOGII

implanty to nasza pasja

Centrum
Stomatologii i Implantologii

Monachium – Giesing

Dr. Olaf I. Januszkiewicz
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München

(dojazd: U2 Silberhornstraße)

089 – 652 327

Godziny przyjęć -
tylko po wcześniejszym ustaleniu terminu

- Stomatologia zachowawcza i endodoncja
- Pedodoncja
- Periodontologia
- Stomatologia estetyczna
- Ortodoncja
- Protetyka
- Chirurgia
- Implanty
- Wybielanie

młoda entuzjastyczna kadra * doświadczeni stomatolodzy * sympatyczna atmosfera * bezstresowe leczenie zębów

Specjalnie dla „Mojego Miasta” z projektantką mody Martą Polaczyk rozmawia Kinga Migacz

Każda sukienka ma tylko jedną właścicielkę

Pochodząca ze Szczawnicy projektantka mody Marta Polaczyk łączy w swoich kreacjach styl góralski z nowoczesnością. Jej słynna już kolekcja „Sen” zachwyca swoją oryginalnością i niepowtarzalnym stylem wykonania. Wyjątkowość polega na połączeniu elementów tiulu i silikonu, ręcznym zdobieniu oraz wtapianiu m.in. pereł i bursztynu. Marta Polaczyk jako pierwsza i jak dotychczas jedyna swoje dzieła zdobi silikonem.

Marta Polaczyk i Jarosław Kret – wywiad dla TVP

KM: Skąd pomysł na dość kontrowersyjne połączenie mody nowoczesnej z barwną, lecz konserwatywną już modą góralską?

MP: Powinniśmy przekazywać z pokolenia na pokolenie kulturę i obyczaje naszych przodków. Strój ludowy mówi o naszym pochodzeniu, dlatego jest dla nas tak ważny. Mój pomysł, polegający na połączeniu tradycji z nowoczesnością, ma swój cel. Chodzi o to, by młodzi poznali walory, wartość i ważność strojów ludowych. Wielu z nich żyje tylko teraźniejszością i historia jest im znana w minimalnym stopniu. Ubierając się w moje kreacje, w ten sposób poznają choć okruszek naszej historii i tak, okruszek do okruszka...

Kinga Migacz

MP: Tak właśnie jest, to są projekty, które odzwierciedlają moje wspomnienia, marzenia, wyobraźnię z dzieciństwa, kiedy to wyjeżdżaliśmy na wakacje z rodzicami i braćmi nad morze. Tak dziecko z gór wyobrażało sobie syrenki mieszkające w morskiej otchłani. Jeżeli Pani odebrała w ten sposób tę kolekcję, to znaczy, że z przekazem trafiłam, bardzo mnie to cieszy.

KM: Czy zainspirowała już Pani swoimi kolekcjami znane osobowości kina, telewizji?

MP: Jest ogromne zainteresowanie gwiazd moimi projektami, stworzyłam m.in. specjalne projekty dla Ewy Kukulskiej – polskiej aktorki, piosenkarki i tancerki. W moich strojach występują zespoły góralskie. To dopiero początek. By nie zapeszyć, na razie nie zdradzam dalszych planów.

KM: Z wywiadu przeprowadzonego przez Jarosława Kreta dla TVP w ramach programu „Polska według Kreta” wiemy, że nie zamierza się Pani ograniczać tylko do polskich wybiegów. Nasuwa się więc pytanie, kiedy nasi czytelnicy będą mogli zobaczyć pokaz w Monachium? Jak można zamówić u pani kreację albo złożyć zamówienie na „coś specjalnego”?

MP: Mam nadzieję, że będzie okazja pokazania moich prac w Monachium. Projektuję dla wszystkich pań, granice nie mają znaczenia. Zaś w sprawie zamówień można się kontaktować telefonicznie +48505200854 lub za pośrednictwem strony internetowej: <https://www.facebook.com/marta.polaczyk>

KM: Dziękuję za rozmowę i życzę sukcesów.

Ewa Duszkiewicz

autorka bloga www.jedzzapetytem.pl, o sobie:

Przyjechałam do Monachium dwa lata po studiach. Miał być rok, a tu 10 właśnie minęło. Lubię Bawarię, nawet bardzo ją lubię. Dobrze się tu czuję, więc sobie tu żyję. Ale kocham też moją Warmię i Mazury, z których pochodzę. Mimo że tu żyję, to Polka ze mnie z krwi i kości. Lubię nasze polskie tradycje i staram się je pielęgnować. Jeśli chodzi o moje preferencje kulinarne, to zdecydowanie wygrywa kuchnia śródziemnomorska, ale na mielonego z buraczkami mojej Mamy zawsze mam ochotę. A tak właściwie, to w moim jadłospisie znajduje się wszystko, na co mam ochotę.

GRILL PARTY Jak zaskoczyć gości?

Soczyste mięso, pyszne sałatki, wyśmienite sosy i to wszystko pod gołym niebem. Cóż może być przyjemniejszego niż wspólne grillowanie z rodziną i przyjaciółmi? Miesiąc maj zachęca do tego wieloma dniami wolnymi i – miejmy nadzieję – pogodą. Główną zaletą letnich uczt pod chmurką jest świeże powietrze oraz wspólne przygotowywanie potraw, a co się z tym wiąże – luźna atmosfera, gremialne żarty, śmiech i radość.

W celu ułatwienia sobie organizacji „grill party”, warto skupić się na kilku sprawach, których dopatrzenie gwarantuje bezstresowy przebieg spotkania. Przede wszystkim dobierzmy odpowiedni grill do naszych potrzeb. Na rynku dostępne są węglowe, gazowe, elektryczne, o różnej wielkości i stabilności, z przykrywką bądź bez. Zwróćmy uwagę na to, czy w miejscu, w którym planujemy grillować, jest to dozwolone. Jeśli w naszej grupie nie ma osoby znającej się na jego rozpaleniu, zadbajmy o rozpalkę, najlepiej przyjazną dla środowiska. Na cały sezon grillowy warto zaopatrzyć się w szczypcę, stabilny ruszt, patyki do szaszłyków, a także formy do grillowania np. ryb. W przypadku grillowania pizzy cudownym rozwiązaniem okazuje się specjalny kamień do pizzy. Jeśli gustujemy w stekach, pamiętajmy o termometrze. Świeczki i ewentualne koce do okrycia się wieczorem będą dopełnieniem cudownego dnia. Nie zapomnijmy o talerzykach, sztućcach jednorazowych, serwetkach i workach na śmieci. Oszczędzimy sobie w ten sposób kłopotu, czyli zmywania naczyń po kilku godzinach relaksu, i szybko posprzątamy po przyjęciu.

Gdy już jesteśmy technicznie przygotowani do urządzenia przyjęcia, zajmijmy się jego stroną apetyczną. Na osobę przypada około 250 g mięsa bez kości, 350 g z kością. Mięso przygotowujemy w różnych marynatach, co pozwoli nam rozkoszować się różnymi smakami.

Pamiętajmy o wegetarianach i weganach, grillowanymi warzywami skradniemy ich serca,

gwarantując. Pamiętajmy też, by utrzymać dobrą temperaturę grillowania. Nie grillujemy na ogniu, tylko na żarze, dzięki temu nasze dania będą soczyste, a nie spalone.

Na przyjęciach grillowych spotykamy się przeważnie z podobnymi daniami, sałatkami i sosami. A gdyby tak zaskoczyć gości i nie podać im dość dobrze znanej sałatki czy kiełbaski? Dlatego dziś proponuję sposób przygotowania „grill party” w rytmie orientalnym, różne rodzaje mięs i nietypowe dodatki. Zupelnie inne niż te nam znane.

Baranina i wołowina

1 kg mięsa wołowego lub baraniego pokrojonego w kostkę, 1 posiekana mała czerwona cebula, puszka pomidorów, łyżka oliwy z oliwek, łyżeczka przypraw arabskich*, pieprz, sól

Drób

500 g filetów z udek kurczaka pokrojonych w kostkę, łyżka musztardy, łyżka jogurtu naturalnego, łyżka koncentratu pomidorowego, sok z cytryny, kilka kropel octu winnego, pieprz biały, chili do smaku. Połączyć wszystkie składniki marynat i umieścić w nich mięso. Schłodzić w lodówce przez noc. Tak przygotowane mięso nadziewamy ciasno na patyki do szaszłyków.

Kaftah

500 g mięsa mielonego (wołowo-baraniego), 2 łyżki posiekanej zielonej pietruszki, 1 posiekana cebula, łyżeczka przypraw arabskich*. Wszystkie składniki wymieszać, nadziewać na patyki do szaszłyków tworząc płaskie formy.

Tak przygotowane mięsa grillujemy do uzyskania pożądanego efektu.

Dodatki:

Pomidory i cebulę grillujemy w całości na patykach. Zgrillowane pomidory podajemy w całości, a z kilku z nich zdejmujemy skórkę, ugniatamy widelcem, doprawiamy na ostro. Przygotowane w ten sposób będą pełnić rolę sosu do mięs. Cebulę, gdy jest prawie spalona, obieramy. Najlepiej nadaje się do tego cebula biała i stosunkowo mała, jest delikatniejsza w smaku.

Do tak przygotowanego „grill party” możemy podać sałatkę tabule (tabbouleh), hummus, baba ghanoush i ryż orientalny. Jako napój proponuję ayran. Po te i inne grillowe inspiracje zapraszam na www.jedzzapetytem.pl

* Przyprawy arabskie są do kupienia w sklepach z żywnością orientalną.

W GÓRY!

MIROŚLAW JĘCZAŁA

zdobywca Kilimandżaro i Elbrusu

WANDA

Gdyby żyła, miałaby dzisiaj 73 lata. Była najwybitniejszą polską himalaistką i jedną z najlepszych na świecie.

Wanda Rutkiewicz – 13 maja przypada 24 rocznica jej śmierci, a właściwie zaginięcia, bo ciała nigdy nie odnaleziono.

Urodziła się 4 lutego 1943 w Płungianach na Litwie. Po zakończeniu II wojny światowej wraz z rodzicami i rodzeństwem przybyła do Polski. Od młodych lat związana była ze sportem. Uprawiała lekkoatletykę i grała w siatkówkę na tyle dobrze, że miała szansę wejść w skład reprezentacji Polski. Początki przygody ze wspinaczką związane były ze skałkami w Rudawach Janowickich koło Jeleniej Góry. W 1962 roku ukończyła kurs Szkoły Taternictwa na Hali Gąsienicowej i naturalną koleją rzeczy, poprzez Tatry i Alpy, dotarła w góry najwyższe.

Nie była to droga łatwa, bo w tamtych czasach wspinali się praktycznie tylko mężczyźni. Panowała opinia, że kobiety nie potrafią i nie powinny się wspinąć. Jednak Wanda poprzez swój upór i determinację udowodniła, że jest inaczej. W Tatrach dokonała paru spektakularnych przejść trudnych dróg. Lata 60-te i 70-te to wspinaczka w Alpach, w zespołach kobiecych.

Po Alpach przyszła kolej na góry najwyższe. I tak w roku 1970 wejście na Pik Lenina w Pamirze, następnie Hinduks w roku 1972 i wejście na Noszak, a w roku 1975 zdobycie Gaszerbruma III. Było to pierwsze wejście na ten szczyt

(najwyższy siedmiotysięcznik) i również polski kobiecy rekord wysokości. Po tych osiągnięciach nie było już odwrotu. Dalsza droga Wandy mogła prowadzić tylko tam, gdzie najwyżej. Ona poszła tą drogą i to w pięknym stylu.

16.10.1978 – „weszliśmy tak wysoko”

Zaczęła od najwyższej półki. 16.10.1978 roku jako uczestniczka niemieckiej wyprawy stanęła na szczycie Mount Everestu. Data jakże dla Polaków znacząca, bo w tym samym dniu w Rzymie kardynał Karol Wojtyła został wybrany na tron Stolicy Piotrowej. W czasie pielgrzymki do Polski Jan Paweł II spotkał się z Wandą Rutkiewicz i w takich słowach skomentował ten fakt: „Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko”. Zdobyte Everestu uczyniło z Wandy bohaterkę narodową. Oficjalne powitanie na lotnisku i spotkania z najwyższymi osobistościami ówczesnej władzy oraz odznaczenie Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Nic dziwnego, bo była pierwszym Polakiem i Europejką oraz trzecią kobietą na świecie, która stanęła na Dachy Świata. Swoim wyczynem postawiła całe polskie męskie towarzystwo wspinaczkowe w kłopotliwej sytuacji, bo co w takim razie zostało panom do zrobienia?

Najwyżej mogli tylko wyrównać wynik Wandy, a nie wszystkim było to w smak. Dla niektórych zdobycie Everestu przez kobietę było solą w oku.

Dalsze podboje przerwał w roku 1981 wypadek na Elbrusie, w wyniku którego doznała otwartego złamania kości udowej. Wypadek ten uniemożliwił jej aktywne wspinanie się, ale nie przeszkodził w organizacji i kierowaniu kolejnej wyprawy w Himalaje, na którą wyruszyła o kulach, a jej zdjęcia obiegły świat. Po wyleczeniu kontuzji ruszyła ponownie w góry. Jej celem było zdobycie wszystkich 14 ośmiotysięczników, czyli Korony Himalajów

i Karakorum. Do tej pory było tylko dwóch himalaistów, którzy tego dokonali: Reinhold Messner i Jerzy Kukuczka. Wanda chciała być trzecia.

Karawana do marzeń

W latach 1985–1991 weszła na siedem ośmiotysięczników, w tym jako pierwszy Polak i pierwsza kobieta na świecie na słynne K2. Tak ruszyła jej „karawana do marzeń”, która zaprowadziła ją w roku 1992 do podnóża Kanczendzongi – jej dziewiątego ośmiotysięcznika (8586 m). Była to już trzecia próba zdobycia tej góry, więc Wanda była bardzo zdeterminowana, za wszelką cenę chciała stanąć na jej wierzchołku. Na szczyt wchodziła z Carlosem Carsolio, który jest czwartym zdobywcą Korony Himalajów i Karakorum. 12 maja 1992 o godz. 3.30 wyruszyli oboje z obozu IV, znajdującego się na wysokości 7950 m, w kierunku szczytu. Ponieważ Carlos jest szybkim wspinaczem, a Wanda szła powoli, po drodze rozdzielili się. Carlos dotarł na wierzchołek i schodząc, na wysokości 8200 m, spotkał Wandę, która była bardzo osłabiona, ale nie chciała zawrócić. Postanowiła biwakować pod szczytem w jamie śnieżnej, a następnego dnia ruszyć dalej. Wtedy widziano ją po raz ostatni. Wanda nie wróciła ze szczytu, a jej ciała nigdy nie odnaleziono. Miała 49 lat.

Matka Wandy, Maria Błaszkiwicz, nigdy nie zaakceptowała śmierci córki. Jej zdaniem mogła ona zejść ze szczytu po tybetańskiej stronie i zamieszkać w jednym z nepalskich klasztorów. Niektórzy twierdzili, że popełniła samobójstwo, inni uważali, że na swój sposób szukała śmierci.

„Nie chcę umierać, ale nie mam nic przeciwko śmierci w górach. Jestem z nią obeznana, byłoby to dla mnie łatwe po tym wszystkim, co przeżyłam. Większość moich przyjaciół czeka tam na mnie, w górach.” – powiedziała kiedyś Wanda Rutkiewicz.

z życia SV POLONIA Monachium

Festyn rodzinny

Serdecznie zapraszamy wszystkich na nasz coroczny festyn rodzinny organizowany przez SV Polonia Monachium. W tym roku festyn ma specjalny charakter, ponieważ SV Polonia obchodzi swoje 10-lecie! Będzie to więc też okazja na spotkanie

i wspólną zabawę z pionierami, ludźmi, którzy dali początek dzisiejszemu klubowi, oraz wszystkimi innymi ludźmi, którzy przez ostatnie 10 lat aktywnie wspomagali nasze stowarzyszenie.

Planujemy turniej dla dorosłych z uczestnictwem drużyn naszych sponsorów oraz grup sportowych z Bawarii (np. Polonii Norymbergi).

Dla juniorów planujemy symboliczny turniej przeciwko drużynom, które są w naszej grupie Mistrzostw Europy 2016 we Francji!

Jak zwykle nie zabraknie występów artystycznych, a także atrakcji i zabaw dla dzieci, które m.in. zorganizują harcerze.

Oczywiście chcemy też wspólnie obejrzeć mecz Polska – Irlandia Północna. Podczas pikniku na boisku będzie postawiona ściana telewizyjna LED.

Sprawy kulinarne chcemy całkowicie powierzyć grupie cateringowej, która proponuje typowe polskie wyroby i która zadba o to, aby wszyscy obecni na festynie mogli znaleźć coś smacznego dla siebie.

Festyn odbędzie się **12.06.2016** na terenie obiektu SV Polonia w Monachium-Neuperlach, adres: Max-Reinhardt-Weg 28.

Ze względu na planowane turnieje festyn rozpocznie się w godzinach przedpołudniowych.

Oficjalne otwarcie jest przewidziane na godz. 13.00.

Szczegóły na stronie internetowej klubu: <http://www.svpoloniamuenchen.de>

Trener pierwszej drużyny

Od początku roku 2016 funkcję trenera pierwszej drużyny przejął Michał Timko.

Mimo młodego wieku Michał ma już licencję trenerską i z dużym zapałem prowadzi drużynę. Wspólnie, drużyna i trener, pracują nad stworzeniem charakteru drużyny na dzisiaj i na przyszłość. Miłym akcentem jest to, że do gry powrócili – po długiej przerwie spowodowanej kontuzjami – doświadczeni zawodnicy. Na pewno jest to duże wsparcie dla drużyny.

Trenerowi i zespołowi życzymy dobrej i owocnej współpracy.

Drużyny Oldbojów

Seniorzy A jak też połączeni z DJK Sportbund Ost Seniorzy C rozpoczęli już swoje rozgrywki ligowe. Jak wiemy obie grają w najwyższej lidze Seniorów tzw. Oberliga gdzie spotykają się już najlepsi. Życzymy obu zespołom zrealizowania założonych celów i sezonu bez kontuzji.

Plan rozgrywek jak też szczegółowe informacje znajdują się, jak zwykle na naszej stronie internetowej.

Graj w piłkę nożną w jednej z drużyn SV Polonia Monachium!

Możesz to robić niezależnie od wieku i narodowości.

Przyłącz się do nas i zostań członkiem reprezentacji Polaków w Monachium!

Spiele Fußball in einer der Mannschaften des SV Polonia München!

Du bist bei uns richtig - unabhängig von Deinem Alter und von Deiner Nationalität.

Werde Mitglied der polnischen Fussballmannschaft in München!

Wir suchen für alle Gruppen 1 Herren mannschaft, Senioren, Junioren neue Spieler.

Info auf <http://www.svpoloniamuenchen.de>

UNSER VEREIN WIRD UNTERSTÜTZT VON:

HAUPTSPONSOREN:

BOETRONIC
PERSONALMANAGEMENT

BBL-Service

Generalkonsulat
der Republik Polen
in München

BAK
Gesundheit

pldf
Polacy Doradcy
Finansowi

DR. MED. B. CZERNICKI
LEKARZ OGÓLNY
DR. MED. J. CZERNICKI
ORTOPEDA

Artprax
Podbielski
Zieling

AGNIESZKA
MILLER

WOITEC BAU

SOWA-KE/IZIA
photography

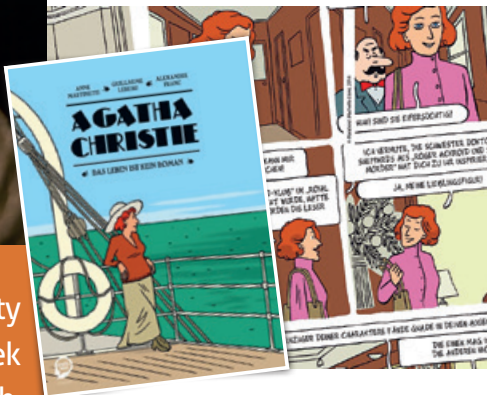
DARIUSZ
FIGURA
AUTOMOBILE

mojemasto
www.mojemasto.de

Agatha Christie

Między życiem a powieścią

Twórcza i niezależna

Z pierwszym mężem, Archibaldem Christie, pod którego nazwiskiem wydawała swoje książki, połączyła ją namiętność do latania. Drugi, młodszy od niej o piętnaście lat Max Mallowan, był archeologiem. Towarzyszyła mu w pracach wykopaliskowych na Bliskim Wschodzie. Jej drugie małżeństwo było z pewnością szczęśliwsze, choć zakłócił je romans Maxa z Barbarą Parker. Wymyślona przez Agathę Christie, a narysowana przez Alexandre Franc, autorka kryminałów Ariadna Oliver zadaje pisarce trudne pytanie: „Dlaczego mężczyźni panią zdradzają?” Agatha odpowiada: „Może dlatego, że ja tak naprawdę ich nie potrzebuję? Albo nie mogą pojąć, jaka naprawdę jestem?”

Autorzy komiksu wprowadzili do jej życiorysu jeszcze jednego mężczyznę. To nikt inny, jak Hercules Poirot, alter ego pisarki, który pojawia się niespodziewanie jako odpowiedź na jej wątpliwości i rozterki. W 1916 r. przybywa do Torquay jako „belgijski uchodźca wojenny”, a w Ur, podczas burzy piaskowej, wyłania się niczym zjawą z góry piachu. O powieściach, w których występuje, mawia „moje przypadki”, a na temat innych detektywów wypowiada się lekceważąco. Próbuje pouczyć pisarkę, w jaki sposób ma go przedstawiać i jakich bohaterów dobierać mu do towarzystwa. Twórcy komiksu nie tylko jego obdarzyli własnym życiem. Podczas podróży Orient Ekspressem, Agatha „spotyka” wszystkich stworzonych przez siebie detektywów: Poirota, pannę Marple i małżeństwo Beresfordów. W pewnym momencie zaczynają kłócić się o to, kto z nich powinien prowadzić śledztwo w kolejnej powieści. Dochodzi nawet do rękoczynów.

W 1971 r. Królowa Kryminału spotkała się z królową Anglii, z której rąk otrzymała Order Imperium Brytyjskiego. Jej biografię zamyka „uśmiercenie” Herculese Poirot w powieści „Kurtyna”.

Na końcu książki znajduje się wykaz najważniejszych dat i faktów z życia pisarki, która słusznie twierdziła, że życie nie jest powieścią. Na niektóre wydarzenia mamy wpływ, inne nas zaskakują, jak np. nagła śmierć bliskiej osoby. Ale pisarka nie poddawała się biernie losowi i nie żyła wyłącznie w świecie fikcji literackiej. Zza dymków i kolorowych rysunków wyłania się osoba pełna życia, ciepła i ciekawa świata.

Jadwiga Zabierska

MOJEMIasto

Kto nie ma ochoty na czytanie książek biograficznych, a chciałby poznać najważniejsze fakty z życia Królowej Kryminału, może sięgnąć po komiks zatytułowany „Agatha Christie. Życie nie jest powieścią”. Utwór zalicza się do popularnego gatunku „graphic novel”, którego twórcą i propagatorem był amerykański rysownik Will Eisner. Oryginał został wydany w Paryżu jako praca zbiorowa trzech autorów: pisarki Anne Martinetti, specjalisty od literatury kryminalnej Guillaume Lebeau i rysownika Alexandre Franc. Pod koniec ubiegłego roku ukazała się niemiecka wersja nakładem wydawnictwa Egmont.

książki idealne na majówkę

Jak maj, to majówka, jak majówka, to tylko z dobrą książką! Zapraszam do zapoznania się z trzema tytułami, które w ostatnich tygodniach zrobiły na mnie największe wrażenie i które są w moim odczuciu na tyle uniwersalne, że przypadną do gustu większości z Was.

OBYCZAJ: Moje córki krowy Kingi Dębskiej

Tytułowe córki krowy to siostry, Kasia i Marta. Obydwie mają po czterdzieści kilka lat, spory życiowy багаż i skrajnie różne podejście do życia. Tak naprawdę jedyne, co je łączy, to wzajemna niechęć i strach o rodziców, którzy z dnia na dzień coraz bardziej podupadają na zdrowiu. Wydawać by się mogło, że kiedy jedno z nich zacznie umierać, a sytuacja zrobi się naprawdę dramatyczna, to konflikty między naszymi bohaterkami stracą na sile, jednak dzieje się wręcz odwrotnie. Dopiero teraz spadają wszelkie maski i znikają zahamowania, a tłumione od lat emocje wybuchają ze zdwojoną siłą. Czy wyjdzie im to na dobre, czy może przyniesie więcej szkody niż pożytku?

Nie jest to książka lekka, ale daleko jej też od taniego sentymentalizmu. Napisana z humorem i bez zadęcia wzrusza i bawi, a co najważniejsze, zmusza do refleksji na temat naszych relacji z najbliższymi.

KRYMINAŁ/THRILLER: Paskudna historia Bernarda Miniera

Glass Island jest małą wyspą należącą do archipelagu San Juan, położoną na północ od Seattle. W lecie jest ona oblegana przez

turystów, za to przez pozostałe miesiące nie dzieje się na niej zupełnie nic, co jest bardzo na rękę niewielkiej ilości stałych mieszkańców, którzy bardzo cenią spokój i przestrzeń, której na wyspie nie brakuje. Społeczność ta jest bardzo hermetyczna

i, jak to w takich miejscach bywa, każdy zna tu każdego. Jednym z mieszkańców wyspy jest Henry, młody chłopak, który spędza czas na węglupach z przyjaciółmi oraz spotkaniach ze swoją dziewczyną, Naomi. Kiedy ta niespodziewanie ginie, a po jakimś czasie okaże się, że została brutalnie zamordowana, świat naszego bohatera legnie w gruzach, a na dodatek szybko stanie się on głównym podejrzanym...

Bardzo interesująca pozycja prosto z Francji. Wielowątkowa, oryginalna i zaskakująca. Obok samej intrygi kryminalnej, ciekawie poprowadzony wątek pozornej anonimowości w sieci i wpływu, jaki współczesna technika może mieć na każdego z nas.

OWIEŚ PRZYGODOWA: Zjawy Michaela Punke

Rok 1823, rozkwit handlu skórą i penetracji terenów, do których nie dotarł jeszcze żaden biały człowiek. Hugh Glass, od dziecka marzący o dalekich podróżach,

zaciąga się do Kompanii Futrzarskiej Gór Skalistych, aby w końcu przeżyć Przygodę Swojego Życia. Jakby nie patrzeć, cel ten osiąga, choć nie ma co ukrywać, że nie o takiej przygodzie marzył. Zamiast podboju terenów zwanych terra incognita już na początku wyprawy zostaje zaatakowany przez niedźwiedzia grizzly i ledwo uchodzi z tego spotkania z życiem. Koledzy z kompanii początkowo starają się mu pomóc, jednak nie widząc szans na to, że Hugh przeżyje, ruszają w dalszą wędrówkę, pozostawiając przy umierającym dwóch mężczyzn na warcie, którzy po śmierci Glassa mają go godnie pochować. Mężczyźni Ci jednak nie dostrzegają danego dowódcy słowa i w strachu przed Indianami uciekają z miejsca czuwania, pozostawiając dogorywającego Glassa bez żadnych środków do życia, a nawet kradnąc mu strzelbę i nóż, bez których nikt nie ma prawa przeżyć na preerii. Glassa, który w przeblasku świadomości widzi, co się dzieje, ogarnia tak wielka złość i nienawiść, że poprzysięga sobie przeżyć, dopaść zdrajców i wymierzyć im sprawiedliwość.

To prosta, nieco surowa i szalenie wciągająca powieść, która zadowoli każdego miłośnika przygody w jej najbardziej pierwotnej postaci. Z tego, co wiem, różni się ona też dość znacznie od filmu, więc nawet Ci, którzy już zobaczyli ten tytuł na dużym ekranie, mogą spokojnie sięgnąć po książkowy pierwowzór.

* * *

Mam nadzieję, że znaleźliście coś dla siebie, a po więcej informacji o tym, co warto czytać, zapraszam na www.magotaczyta.blogspot.de oraz www.facebook.com/magotkowo

Małgorzata Gąsiorowska

Konsulat Generalny RP w Monachium
Röntgenstr. 5, 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.berlin.polemb.net/index.php?document=249
Deutsch-Polnische Gesellschaft München e.V.
Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Monachium
Postfach 70 04 44, 81304 München
Tel.: +49 89 785 29 54
mail@dpgm.de, www.dpgm.de

Krakauer Haus
Hinter Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

Polska Parafia Katolicka Augsburg
Thommstr. 24B, 86153 Augsburg
Tel.: 0821/30749

Polska Parafia Katolicka w Ingolstadt
Gaimersheimerstr.32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841/84845

Polska Parafia Katolicka Ludwigsburg
Moldaust. 20, 71638 Ludwigsburg
Tel.: 07141/893369

Polska Parafia Katolicka w Monachium
Heßstraße 24, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Parafia Katolicka w Norymberdze
Arminiusstr.21, 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Polska Parafia Katolicka Regensburg
Plattlinger Str.6, 93055 Regensburg
Tel.: 0941/794478

Polska Parafia Katolicka Stuttgart
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711/564184

ADWOKACI:

BOROWSKA-WÜNSCH Krystyna
Schulstr.10, 80634 München
Tel.: 089/13038628

CZECH-GROLLMANN Anja
Nymphenburger Strasse 20, 80335 München
Tel.: 089/51 51 49 53

DEMACKER Izabela S.
Müllerstr. 40, 80469 München
Tel.: 089/85 63 63 55

DERKACZ Oskar
Sonnenstr. 27 / 2. OG, 80331 München
Tel.: 089/12 76 25 46

DUDEK Ilona
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

GROBORZ Olaf
Donnersbergerstr. 46, 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

MOTKOWSKI Christoph
Herzog-Wilhelm-Str. 21, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

PAZUR Maciej
Trappentreust. 42, 80339 München
Tel.: 089 / 307 86 768, Mobil: 0176 / 77225482

PRZIBYLLA Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

ULATOWSKI Witold
Karlstrasse 60, 80337 München
Tel.: 089/260 242 96

AUTO-USŁUGI:

AUTOGAS KARLSFELD
Dieselstr. 17, 85757 Karsfeld
Tel.: 0152 / 287 95 199

Paweł KFZ Werkstatt
Bodenseestr. 222, 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

Remi Autoservice Ltd
Geretsriederstr. 3, 81379 München
Tel.: 089 / 787 47 580

DORADZTWO PODATKOWE:

JAROS Agnieszka
Zur Herrgottsruhe 6, 89335 Hochwang
Tel.: 08223/409 677
Klausenburgerstraße 9 Geb. C, 81677 München
Tel.: 089/909 387 85, Mobil: 0179/298 67 70

MADŻAROW Paweł
Werner-Eckert-Str. 4, 81829 München
Tel.: 089/99936501, Mobil: 0179 5468121

MOTKOWSKI Christoph
Herzog-Wilhelm-Str. 21, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

PRZIBYLLA Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

DORADCA PODATKOWY:

JAROS Agnieszka
Zur Herrgottsruhe 6, 89335 Hochwang
Tel.: 08223/409 677
Klausenburgerstraße 9 Geb. C, 81677 München
Tel.: 089/909 387 85, Mobil: 0179/298 67 70

MADŻAROW Paweł
Werner-Eckert-Str. 4, 81829 München
Tel.: 089/99936501, Mobil: 0179 5468121

KSIEGOWOŚĆ:

BBL Service
Paul-Heyse-Str. 6, 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

BBS Sozoniuk Izabela
Jutastr.7, 80636 München
Tel.: 089/51997638, Mobil: 0162/4143601

CZLONKA Ireneusz
Ludwig-Richter-Str.17, 80687 München
Tel.: 089/5702140 Fax: 089/41411131

LASOTA Janina
Gaimersheimerstraße 19, 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

LEKARZE: OGÓLNY:

FELDMANN Irena
Landsberger Str. 497, 81241 München – Pasing
Tel.: 089/ 88 14 89

PETZOLD Małgorzata
Rosenheimerstr. 79, 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

RASCHKE Jacek
Hauptmarkt 17, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911/22021

RITTER Małgorzata
Adenauerstr. 6, 82178 Puchheim
Tel. 089 / 80 43 50

TYMIEC Marian
Steinstr.30 81667 München
Tel.: 089/488 493

ZADROŻNY Jacek
Therese-Giehse-Alee 33, 81739 München
Tel.: 089/67907332

GINEKOLOG:

KARASIŃSKI Norbert
Bahnhofstr.41, 82152 Planegg k. München
Tel.: 089/859 55 59
KONIECZNY Adam
Marktler Str. 2A, 84489 Burghausen
Tel.: 08677/3001

SCHWARZ Mariusz
Karl-Köglsperger-Str. 31, 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

STOMATOLOG:
JANUSZKIEWICZ Olaf I.
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München Giesing
Tel.: 089/652 327

JURECKI Katharina
Amalienstr. 60, 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

KOZŁOWSKI Joanna
Marktplatz 7, 85375 Neufahrn
Tel.: 08165/48 66

SITEK Christian
Moosacher Str. 58c, 80809 München
Tel. 089 59 52 73

STEINBERG Richard i DOMANSKI Hanna
Müllerstr.27, 80469 München
Tel.: 089/2609541

ZNOROWSKI Marian
Am Oberanger 14, 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

LOGOPEDIA:
MACHOWSKI ANNA & KOLLEGINEN
Teucherstr. 28, 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

KARDIOLOG:

MURA Roman
Tal 15/2, 80331 München
Tel.: 089/2166930

ORTODONTA:

GREMMINGER Agnieszka
Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Tel.: 089/43 10 93 30

PSYCHOTERAPIA:

HOREMSKA-KRECICKA Elżbieta
Heilpraktikerin für Psychotherapie
Mühlthaler Straße 91A, 81475 München
Tel.: +49/177 0000 000

KACZMAREK Anna, Donna Mobile
psycholog kliniczny
Schleissheimerstrasse 180, 80797 München
Tel.: 089/74492944, Mobil: 0152/0721 5774

KRUSZNICKA Aleksandra
Psycholog
Theresienstraße124, 80333 München
Tel. 0176 37 0041 46

STANKOWSKI Marta
Heilpraktikerin für Psychotherapie
Hipnotherapie, Kineziologia, Reiki
Jahnstr. 35, 80469 München
Tel.: 089/24405818, Mobil: 0177/4904328

NAUKA JAZDY:

BATYRA Michael
Perlachstr. 67, 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

OBSŁUGA FIRM:

AGS Agentur SZKULTECKA Grażyna
Herzog-Wilhelm-Str. 21, 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

Business Galan Group
Häberlstr. 12, 80337 München
Tel.: 089/447 609 96

SKLEPY:

LUKULLUS AUGSBURG Polnische Spezialitäten
Klausstraße 24, 86167 Augsburg
Tel.: 0821/90728861

LUKULLUS STUTTGART Polnische Spezialitäten
Erligheimer Str. 8, 70437 Stuttgart
Tel.: 0711/81074899

POLONIKA Polnische Feinkosten
Heßstr. 58, 80798 München
Tel.: 089/23050407

POLSAM
Von-der-Pfordten-Str. 1, 80687 München
Tel.: 089/51513316

R-MARKT

Helene-Mayer-Ring 7a
80809 München
Tel.: 0176 / 62 65 16 69

SZKOŁY JĘZYKOWE:

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

Lingua Germanica & Polonica
Theresienstraße 124, 80333 München
Tel.: 089/12037930, Mobil: 0179/8298747

TŁUMACZENIA:

BEMBNISTA Ewa
Fasanen Str. 148, 82008 Unterhaching/München
Tel.: 015777453603, www.wordpro.eu

BOIWKA Katarzyna
Guardinistr. 93, 81375 München
Tel.: 0179-7379737

KLIMEK Anna PL – DE - ENG
Hauptstr. 9, 85659 Forstern
Tel.: +49 176 5955 7171

MILLER Agnieszka
Ismaninger Str. 65, 81675 München
Tel.: 089/688 5005

REISSIG Anna
Altstadt 105, 84028 Landshut
Tel./Fax 0871/97 50 44 59, Mobil: 0170/2 44 09 69

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

WYPIJEWSKA-KOCHEMS Hanna
Gottfried-Böhm-Ring 43, 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

UBEZPIECZENIA:

JUSZCZYK Karolina
Tel.: 015755096121
karolina-juszczyk@wp.pl

SOWADA Łukasz
Thalkirchner Straße 184, 81371 München
Tel.: 089 41 41 41 351, Mobil: 0176/104 224 97

ZAŁEWSKI Filip - Postbank Finanzberatung AG
Bayerstr. 85, 80335 München
Tel.: 089/7436 0376, Mobil: 0151/56663805

URODA:

Polski Salon Fryzjerski – OCHMANN
Landsbergerstr. 12, 80339 München
Tel.: 089/5023146

Salon Kosmetyczny
Züricher Str. 29, 81476 München
Tel.: 089/75937387

I N N E:

Biuro Partnersko-Matrymonialne w Monachium
Tel: 089/326 00 321

FYDA – wsparcie językowe w sprawach organizacyjno-finansowych
Wöhlerstr. 20, 81247 München
Tel.: 0170 / 2151 931

POLKWIAT – Kwiaty do Polski
www.polkwiat.eu Tel.: 07021861169
PROMEDICA24 – Praca jako opiekunka
München
Tel.: 0170 / 699 66 38

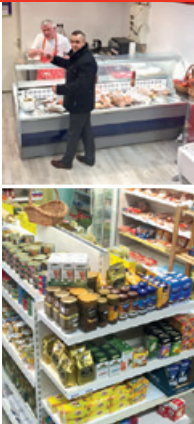
Travel & Dream
Nordendstraße 44, 80801 München
Tel.: 089 / 200 600 280

ŚWIEŻY TOWAR - CZĘSTE DOSTAWY - ATRAKCYJNE CENY

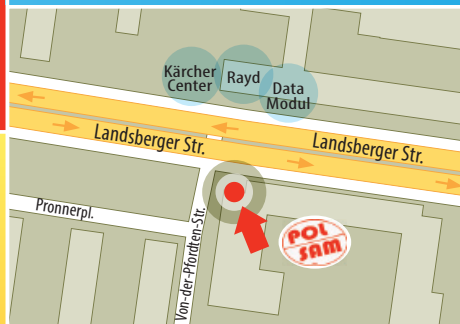

Wspaniałe towary, atmosfera wspaniała – kto nas odwiedzi, ten nas zachwala!

Serdecznie zapraszamy!

NA ZAKUPY ZAPRASZA WASZ POLSAM !

Godziny otwarcia:
pon-piątek **8.30 – 19.00**
sobota **8.30 – 16.00**

STUTTGART

Erligheimer Str. 8
70437 Stuttgart

Öffnungszeiten

Mo.-Fr. 10.00 - 20.00 Uhr
Sa. 09.00 - 17.00 Uhr

Tel. 0711 8107 4899

stuttgart@lukullus-laden.eu

AUGSBURG

Klausstraße 24
86167 Augsburg

Öffnungszeiten

Mo.-Fr. 10.00 - 20.00 Uhr
Sa. 10.00 - 17.00 Uhr

Tel. 0821 9072 8861

augsburg@lukullus-laden.eu

www.lukullus-laden.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Sonnenstr. 27 / 2. OG

80331 München

Fax: (089) 12 76 25 47

- Prawo Karne (obrona w sprawach karnych i wykroczenia)
 - Prawo Pracy (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
 - Prawo Cywilne (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
 - Pomoc w nagłych wypadkach (aresztowanie, przeszukanie itp.)
- Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem**
tel. kom.: 0179-41 94 26 4

Tel.: (089) 12 76 25 46

E-Mail: kanzlei@derkacz.net

Kancelaria Adwokacka

z a p r a s z a

Ilona Dudek

Rechtsanwältin
Fachanwältin für Familienrecht

Alexander Przibylla

Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze . prawo spadkowe .
regulacja wypadków drogowych . deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339

UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Kancelaria Adwokacka

Zakres możliwych porad prawnych:

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf Groborz

Donnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de